

Bilag 2

Indkaldelsescirkulære til budget 2019

Indhold

1. Tværgående budgetprocesser.....	4
1.1. Aktiviteter der bortfalder i 2019	4
1.2. Effektiviseringer 2019	4
1.3. DUT-processen	9
1.4. Overgang til Kvantum	11
2. Udvalgenes budgetter i 2019.....	12
2.1. Budgetmodel.....	12
2.2. Kommunens budgetramme i 2019	13
2.3. Anlægsperiodisering	13
2.4. Servicemåltal	13
2.5. Udvalgenes budgetrammer på serviceudgifter, anlæg og overførsler mv.	17
2.6. Centrale puljer.....	19
Centrale puljer under Økonomiudvalget – Service	19
Centrale puljer under Økonomiudvalget – Anlæg.....	21
Centrale puljer under Økonomiudvalget – Overførsler mv.....	23
2.7. Finansposter	24
3. Særlige fokusområder	28
3.1. Offensiv grundkøbsstrategi	28
3.2. Pulje til at undgå nedslidning af kommunens veje, broer mv.....	28
3.3. Projekter om Indvendigt vedligehold og Ejendomsdrift.....	28
3.4. Analyse af kommunens udgiftsbehov på ældreområdet	29
3.5. Udviklingen af antallet af borgere med handicap	30
3.6. Midlertidig indefrysning af stigninger i grundskylden i 2018-2020.....	30
3.7. Fællesordninger – Forsikringsordningen	31
3.8. Fællesordninger – Lønansvisning, fællessystemer, driftsaftaler, barselsfonden, arbejdsskade og monopolbrud.....	33
3.9. Tjenestemandspensioner	40
3.10. Overgang fra tjenestemand- til overenskomstansættelse.....	42
3.11. Indarbejdelse af flat-ratemodel for udvendigt vedligehold af kommunens bygninger	42
3.12. Indarbejdelse af udgifter til Moderniseringsplan 2	42
3.13. Beskæftigelsestilskud, forsikrede ledige	43
3.14. Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet	44
3.15. Refusion for særligt dyre enkeltsager.....	44
3.16. Redegørelse vedrørende integrationsindsats	46
3.17. Indtægtsområdet på betalingsparkerings	46
3.18. Tabslån	46
3.19. Ungeindsats	47
3.20. Modtagelse af gaver	48
3.21. Afsættelse af nye driftsbevillinger i politiske aftaler	48
4. Korrektioner indarbejdet i IC 2019	50
4.1. Budgetkorrektioner indarbejdet i IC 2019 som følge af beslutninger i Borgerrepræsentationen.....	50

4.2.	Kasseopbygning – anlægsperiodiseringer og periodisering af midler til tilskud i landsbyggefonden.....	50
4.3.	Pulje til salgsreservationsleje.....	50
4.4.	Movia.....	51
4.5.	Administrationsbidraget til Udbetaling Danmark.....	52
4.6.	Hovedstadens Beredskab	53
4.7.	Overførsler på Beskæftigelses- og Integrationsområdet.....	53
4.8.	DM i Skills.....	54
4.9.	Renovering af Huset-KBH udskudt til 2019.....	54
4.10.	Driftsudgifter til ungdomsboliger.....	54
5.	Rammer for budgetprocessen	55
5.1.	Tidsplan for det videre budgetarbejde	55
5.2.	Budgetnotater til forhandlingerne om budget 2019	56
5.3.	Budgetnotatskabelon til budget 2019	57
6.	Formelle retningslinjer for udvalgenes udarbejdelse af budgetbidraget...58	
6.1.	Overholdelse af Københavns Kommunes bevillingsregler	58
6.2.	Forsikringer og arbejdsulykke	59
6.3.	Pris- og lønfremskrivningssatser for budgetforslag 2019.....	59
6.4.	Korrektioner som indgår i udvalgenes budgetbidrag.....	60

1. Tværgående budgetprocesser

I dette kapitel redegøres for en række tværgående budgetprocesser, som forvaltningerne bl.a. skal forholde sig til i budgetlægningen.

1.1. Aktiviteter der bortfalder i 2019

Ved de årlige budgetforhandlinger ydes en række bevillinger til nye aktiviteter for en afgrænset periode. Det betyder, at Borgerrepræsentationen får mulighed for at tage fornyet stilling til tidligere politiske prioriteringer.

Økonomiforvaltningen har identificeret bevillinger, der udløber i 2019 for 221,2 mio. kr. på service, jf. tabel. Herudover er der bevillinger, der udløber i 2019 for 10,7 mio. kr. på overførsler mv. En oversigt over de enkelte bevillingsudløb i 2019 fremgår af bilag 4. Oversigten har været i høring i forvaltningerne.

Tabel. Bevillinger der udløber fordelt på udvalg

Udvalg	Mio. kr., 2019 p/l
Økonomiudvalget	-7.364
Kultur- og Fritidsudvalget	-38.510
Børne- og Ungdomsudvalget	-56.748
Sundheds- og Omsorgsudvalget	-2.766
Socialudvalget	-63.525
Teknik- og Miljøudvalget	-24.352
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	-27.898
I alt	-221.162

Med budget 2018 blev der etårigt afsat 88 mio. kr. (2019 p/l) til håndtering af udgifter til flygtninge i 2018. Disse udgifter er ikke en del af tabellen, men fremgår af bilag 4.

Hvert udvalg skal med behandlingen af deres budgetbidrag for 2019 tage stilling til, hvorvidt midlertidige driftsbevillinger med udløb i 2019 skal indarbejdes i udvalgets faste ramme, jf. budget 2018.

1.2. Effektiviseringer 2019

Med budget 2018 besluttede Borgerrepræsentationen at fortsætte effektiviseringsstrategien i 2019. Der lægges op til at fastholde det fastsatte niveau fra 2015 på 322,8 mio. kr., når der pris- og lønkorrigeres til 2019. Det skal bidrage til at finansiere demografibetingede udgifter for 202,5 mio. kr., give mulighed for i lighed med tidligere år at prioritere nye tiltag på kernerdriften for 100 mio. kr. samt håndtere bevillingsudløb for godt 100 mio. kr. og eventuelle skæve DUT-sager. Service-rammen reduceres med 51 mio. kr. som følge af Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet i Økonomiaftalen mellem regeringen og KL. Dette tillægges effektiviseringsmålet og det samlede måltal for effektiviseringer fastsættes til 373,8 mio. kr. (2019 p/l), jf. tabel.

Tabel. Effektiviseringsbehov

Mio. kr., 2019 p/l	2019
Fastholdelse af vedtaget effektiviseringsniveau i 2015 fremskrevet til 2019 p/l til at håndtere demografibetingede udgifter, 100 mio. kr. til kernerdrift, håndtering af bevillinger, der udløber og eventuelle skæve DUT-sager	322,8
Københavns Kommunes andel af moderniserings- og effektiviseringsprogrammet i 2019	51,0
Samlet effektiviseringsbehov	373,8

Fordeling af måltal

Måltallet fordeles mellem forvaltningerne på baggrund af forvaltningernes andel af kommunens samlede serviceudgifter i budget 2018, eksklusiv en række centrale puljer, jf. bilag 5. Vedtagne effektiviseringstiltag i tidligere år kan have en yderligere effekt i 2019, kaldet stigende profiler, som afhjælper de enkelte forvaltninger i opfyldelsen af måltallet for 2019. De stigende profiler er indarbejdet i forvaltningernes rammer. Forvaltningernes måltal på 373,8 mio. kr. korrigeres for stigende profiler fra tidligere års effektiviseringsforslag med i alt -195,2 mio. kr., som er sammensat af -154,3 mio. kr. i ikke disponerede stigende profiler og indkøbs-effektiviseringer på -41,0 mio. kr. Forvaltningerne skal dermed levere nye effektiviseringer for 178,5 mio. kr., jf. tabel.

Tabel. Fordeling af måltal for effektiviseringer i 2019

1.000 kr., 2019 p/l	Fordelingsnøgle	Fordeling af samlet måltal	Stigende profil (ikke disponerede)	Indkøbs-effektiviseringer	Måltal inkl. stigende profil
Borgerrådgiveren	0,04 pct.	148	0	-3	145
Revisionsudvalget	0,06 pct.	234	0	-3	231
Økonomiudvalget	4,4 pct.	16.468	-9.292	-3.990	3.186
Kultur- og Fritidsudvalget	5,6 pct.	20.974	-5.389	-3.911	11.673
Børne- og Ungdomsudvalget	42,7 pct.	159.553	-86.774	-13.203	59.577
Sundheds- og Omsorgsudvalget	17,5 pct.	65.360	-16.819	-8.297	40.243
Socialudvalget	22,6 pct.	84.507	-19.103	-8.585	56.819
Teknik- og Miljøudvalget	3,4 pct.	12.653	-7.026	-1.435	4.192
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	3,7 pct.	13.878	-9.853	-1.556	2.469
I alt	100,0 pct.	373.775	-154.256	-40.983	178.535

Anm.: Fordelingsnøglen anvendes til at fordele det samlede måltal. De stigende profiler afhænger for den enkelte forvaltning af det enkelte fagudvalgs tidligere vedtagne effektiviseringstiltag.

Det bemærkes, at 139,8 mio. kr. ud af de stigende profiler på i alt 195,2 mio. kr. vedrører effektiviseringsforslag, som tidligere har fået midler fra puljen til smarte investeringer. Det svarer til ca. 72 pct. Ved fuld indfasning vil forslag, som har fået midler fra investeringspuljerne, samlet set have bidraget med årlige effektiviseringer for 464,9 mio. kr.

Indkøbseffektiviseringer

I lighed med sidste år er indkøbseffektiviseringerne indarbejdet, jf. investeringsforslag om indkøbsprogram for Københavns Kommune vedtaget med budget 2017. Indkøbseffektiviseringerne på styringsområdet service er samlet 41,0 mio. kr., som afhjælper de enkelte forvaltninger i opfyldelsen af måltallet for 2019, jf. tabel. Det består af de 26,1 mio. kr. i nye tværgående indkøbseffektiviseringer, hvoraf 0,4 mio. kr. vedrører styringsområdet overførsler mv., samt 5,2 mio. kr. som forvaltningerne yderligere skal realisere på indkøbseffektiviseringer, jf. indkøbsprogrammet. I 2018 blev der ud over det forudsatte fundet yderligere 10,1 mio. kr. i tværgående indkøbseffektiviseringer, som ligeledes indgår i effektiviseringsstrategien i 2019.

Tabel. Sammensætning af indkøbseffektiviseringerne i 2019

Mio. kr., 2019 p/l	
Tværgående indkøbseffektiviseringer	26,1
- heraf effektiviseringer på styringsområdet overførsler mv.	-0,4
Forvaltningsspecifikke indkøbseffektiviseringer	5,2
Tværgående indkøbseffektiviseringer fra budget 2018	10,1
Indkøbseffektiviseringer på service i alt	41,0

Bidrag til stigende profiler fra investeringsforslag i 2018

Med vedtagelsen af budget 2018 fik en række investeringsforslag midler fra puljen til smarte investeringer. Disse forslag er efterfølgende blevet indarbejdet i de stigende profiler ovenfor og indgår til indfrielse af udvalgenes effektiviseringsmåltal de kommende år. Det fremgår af nedenstående tabel, hvilke investeringsforslag det drejer sig om.

Tabel. Investeringsforslag fra budget 2018, der er indarbejdet i de stigende profiler

Udvalg	Forslag
Alle	Styrket fokus på arbejdsulykker
Alle	Udfasningen af Københavns Kommunes mainframe
Alle	Udskiftning af Rubin på ferie- og fraværsområdet
KFU, BUU, SUD, BIU	Monopolbruddet
BUU	Lavskylstoiletter og vandbesparende armaturer på 100 af kommunens institutioner
BUU	Opnormering af Stengade og nedlæggelse af Ingerslevsgade tandreguleringsklinik
SUD	Pilotprojekt vedr. helhedsorienteret indsats for udsatte familier
SUD, BIU	Virksomhedsrettet indsats i kombination med rusmiddelbehandling til borgere på kontanthjælp

TMU	Effektivisering af myndighedstilsyn på teknik- og miljøområdet
TMU	Opførelse af gartneri i Valbyparken
TMU	Ren by med smartere affaldskurve
BIU	Automatisering af administrative processer
BIU	Nyt ordrestyringssystem

Derudover har Koncern IT fortaget en effektivisering på driftsaftalerne, som er en del af fællessystemerne på 2,4 mio. kr., som også er indarbejdet i forvaltningernes stigende profiler i 2019.

Tværgående effektiviseringsforslag

Koncernenhederne vil udarbejde tværgående effektiviseringsforslag, som forvaltningerne kan bruge til at indfri deres effektiviseringsmåltal. Derudover vil koncernenhederne bistå forvaltningerne med at indfri deres måltal ved at udvikle effektiviseringsforslag, som kan udmøntes på forvaltningernes budgetter. De effektiviseringsforslag, som går på tværs af forvaltninger, vil blive koordineret i effektiviseringskredsen, hvor alle forvaltninger er repræsenteret.

Ændring i Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets stigende profiler

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har oplyst, at der pågår en revurdering af potentialerne for *Optimering af ejendomsdrift*, som blev vedtaget med budget 2018. På den baggrund har forvaltningen anmodet om at de stigende profiler i casen ikke indarbejdes i IC2019. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil frem mod budgetbidrag 2019 gennemføre revurderingen af forslagens potentiale mv. og forelægge dette for Beskæftigelses- og Integrationsudvalget i forbindelse med 1. behandling af budgetbidraget primo marts.

Tabel. Ændring i Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets stigende profiler

1.000 kr., 2019 p/l		2018	2019
Optimering af ejendomsdrift	Oprindelig profil	-1.743	-4.100
	Justeret profil	-1.743	-

Investeringspuljen

For at understøtte effektiviseringsstrategien besluttede Borgerrepræsentationen med budget 2018 at videreføre strategien for smarte investeringer og at afsætte en investeringspulje på 450 mio. kr. fordelt på 325 mio. kr. på anlæg og 125 mio. kr. på service, hvoraf 10 mio. kr. er afsat til en innovationspulje. Derudover blev det besluttet at overføre ikke-udmøntede anlægsmidler på 44,0 mio. kr. fra 2017 til 2018. Forvaltningerne kan søge om midler fra investeringspuljen, såfremt forslagene opfylder kriterierne for udmøntning af puljen, jf. Økonomiudvalgets beslutning den 7. november 2017.

Borgerrepræsentationen har besluttet, at puljen udmøntes to gange årligt; i forbindelse med overførselssagen og med budgetforhandlingerne.

Tabel. Status på puljerne efter budget 2018

Mio. kr. 2018 p/l	Service	Anlæg	Innovation (service)	I alt
Afsat investeringspulje 2018	115,0	325,0	10,0	450,0
Overførsel fra investeringspuljen for 2017	-	44,0	-	44,0
Investeringspulje i alt	115,0	369	10,0	494

Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet 2018

Som en del af økonomiaftalen for 2017 aftalte regeringen og KL, at moderniserings- og effektiviseringsprogrammet (MEP) skal løbe i fire år fra 2018 til 2021 og hvert år skal lede til et katalog med effektiviseringsforslag, der tilsammen kan frigøre én milliard kroner i kommunerne set under ét. Programmet frigør 0,5 mia. kr. årligt til prioritering bredt i den offentlige sektor, som indebærer en reduktion af kommunernes serviceramme og finansiering. Resten frigøres til omprioritering i kommunerne. Københavns Kommunes årlige andel af effektiviseringskravet udgør 51 mio. kr. i 2019 og indgår i måltallet for effektiviseringsstrategien for 2019.

I bilag 6 er oversigten opdateret med forvaltningernes vurdering af de aftalte tiltag for 2018, herunder om de er relevante for Københavns Kommune, og hvorvidt forvaltningerne kan realisere effektiviseringer af tiltagene i 2018 og 2019. Københavns Kommunes egen effektiviseringsstrategi fordrer, at der løbende arbejdes med effektiviseringer i kommunen. En del af de effektiviseringer, som bliver anvist via MEP'en kan derfor allerede helt eller delvist være gennemført i København. Som det fremgår af oversigten har forvaltningerne begrænsede forventninger til nye ikke allerede igangsatte effektiviseringstiltag i medfør af MEP. Det bemærkes, at der udestår nærmere konkretisering af en række af tiltagene i ny lovgivning og bekendtgørelser, som kan bidrage til byrdelettelser for København. Frem mod juni-indstillingen vil der blive fulgt op på de konkrete initiativer i aftalen.

For MEP-initiativer som medfører regelforenkling og dermed byrdelettelser for kommunen, og som fx kan henføres til konkrete fagområder, hvor statslige krav og regler lempes eller ophæves, vil der være en særskilt proces, hvor de berørte udvalgs budgettrammer tilpasses de økonomiske konsekvenser afledt af lovændringen. Det samlede effektiviseringsmåltal vil blive modregnet med de afledte økonomiske konsekvenser, se bilag 11 for yderligere beskrivelse af processen.

Videre proces for effektiviseringsstrategien

Forvaltningerne kan løbende udarbejde investeringsforslag, som vedtages af fagudvalg og efterfølgende af Økonomiudvalget samt Borgerrepræsentationen i forbindelse med hhv. overførselssagen og budgetforhandlingerne. Alle investeringsforslag udarbejdes i Økonomiforvaltningens skabelon til investeringsforslag, som fremgår på investeringspuljens hjemmeside. De forslag, der forudsætter tildeling af midler fra investeringspuljerne, skal godkendes af Økonomiforvaltningen forud for den politiske behandling. Alle forslag, som berører flere forvaltninger, skal desuden godkendes af kredsen af administrerende direktører inden den politiske behandling. Effektiviseringsforslag, som ikke forudsætter investeringer, skal udarbejdes i Økonomiforvaltningens skabelon til effektiviseringsforslag, som kan findes på effektiviseringsstrategiens hjemmeside.

Forvaltningerne skal med budgetbidraget den 30. april 2018 fremsende effektiviseringsforslag svarende til deres måltal. Effektiviseringsforslagene skal være godkendt af de relevante fagudvalg, inden de fremsendes til Økonomiforvaltningen. Økonomiforvaltningen vil på baggrund af forvaltningernes indmeldinger udarbejde et katalog med effektiviseringsforslag til budget 2019, som forelægges Økonomiudvalget med juniindstillingen. Den ovenstående proces indebærer i lighed med tidligere år, at kataloget både vil omfatte forslag, som allerede er vedtaget af Borgerrepræsentationen og nye forslag, som skal vedtages med budgettet. De fremsendte effektiviseringsforslag vil efterfølgende indgå i forhandlingerne om budget 2019.

1.3. DUT-processen

Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT) indebærer, at staten kompenserer kommunerne for kommunale udgiftsændringer som følge af blandt andet ny og ændret lovgivning samt opgaveflytninger mellem staten, regionerne og kommunerne. Princippet indebærer, at en lovændring eller opgaveflytning altid skal ledsages af en vurdering af de økonomiske konsekvenser for kommunerne. Princippet har til hensigt, at kommunerne under ét kan tilbyde et serviceniveau tilsvarende, hvad der var gældende inden lovændringen. Processen for indarbejdelse af DUT-kompensation i Københavns Kommunes budget opdeles i tre faser, jf. nedenfor og tabel.

Fase 1 - Løbende opfølgning på forhandlinger mellem KL og regeringen

I første fase indgår KL og regeringen i forhandlinger om de økonomiske konsekvenser af en lovændring mv. Københavns Kommune orienteres løbende om processen, og Økonomiforvaltningen orienterer forvaltningerne herom. Med udgangspunkt i Folketingets lovprogram for 2017-2018 og de løbende orienteringer er det forvaltningernes ansvar at vurdere, om der er sager, som har særlig relevans for Københavns Kommune og melde dette til Økonomiforvaltningen med henblik på eventuel interessevaretagelse over for KL og staten.

Fase 2 – Vurdering og indmelding af DUT-sagerne

I anden fase afsluttes de sidste DUT-sager i forbindelse med Økonomiaftalen for kommunerne. Herefter udmeldes den samlede DUT-kompensation til kommunerne og fordeles via bloktilskuddet. I løbet af juni 2018 udsender Økonomiforvaltningen materiale til forvaltningerne til brug for fordelingen af kompensationen fra DUT mellem forvaltningerne i Københavns Kommune. Følgende materiale udsendes:

- DUT-skabeloner
- Bloktilskudsaktstykket (fra Finansudvalget)
- Budgetvejledningsbeskrivelse G.3.2
- Københavns Kommunes DUT-nøgle

Forvaltningerne er ansvarlige for at indmelde de sager, som vedrører den respektive forvaltning. Ved sager, hvor flere forvaltninger er berørt, er det forvaltningernes ansvar indbyrdes at drøfte fordelingen af kompensationen. Til vurdering af sagernes indhold kan KL's Budgetvejledningsskrivelse G 3.2 anvendes, og som uddybning hertil kan Supplementsskrivelserne fra KL anvendes.

Der skelnes mellem DUT sager, som påvirker kommunens økonomi med mere end 2 mio. kr. (*større sager*) og mindre end 2 mio. kr. (*mindre sager*). Ved mindre sager viderefordes kompensationen, som fastsat i aftalen mellem KL og staten, direkte til den forvaltning, som er ansvarlig for at afholde den berørte aktivitet. Ved større sager beskrives sagen konkret, herunder opstilles konkrete beregninger af de faktiske udgifts- og indtægtsmæssige virkninger for Københavns Kommune. Københavns Kommune andel af kompensationen, som fastsat i aftalen mellem KL og staten, viderefordes til forvaltningen, som afholder aktiviteten.

Forvaltningerne indsender de udfyldte skabeloner til Økonomiforvaltningen senest den 30. juli 2018 kl. 12.00.

Fase 3 – Afklaring og indarbejdelse af DUT-sagerne

Økonomiforvaltningen afklarer i samarbejde med forvaltningen eventuelle uklarheder og problemer vedrørende DUT-sagerne, herunder placering på styrings- og bevillingsområder. Såfremt der ikke administrativt kan opnås enighed om DUT-kompensationen, indarbejdes Økonomiforvaltningens forslag i budgetforslaget, svarende til Københavns Kommunes andel af DUT-kompensationen. Ved sager på tværs af forvaltningerne fastlægger Økonomiforvaltningen ligeledes fordelingsnøglen mellem forvaltningerne, såfremt der ikke kan opnås enighed mellem forvaltningerne.

I tilfælde af afvigelser mellem de faktiske forventede udgifter og indtægter skønnet af fagforvaltningen og den samlede DUT-kompensation kan sagen rejses i forbindelse med budgetforhandlingerne.

I budgetnotater vedr. DUT-sager, hvor de økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune er skæve, skal det fremgå, hvor stort økonomisk omfang sagerne forventes at have, herunder forudsætningerne for beregningerne samt konsekvenserne af evt. manglende finansiering, hvis der ikke bevilliges midler til sagerne.

I forbindelse med budgetforslaget medio august 2018 afsættes en DUT-pulje ud fra sagernes placering på service, overførsler mv. eller anlæg. Størrelsen på puljerne vil være tilsvarende Københavns Kommunes andel af den samlede DUT-kompensation. Den endelige udmøntning af DUT-sager mellem udvalgene på styrings- og bevillingsområder vil ske i forbindelse med behandlingen af Tekniske ændringsforslag til budgetforslag 2019, som behandles af Borgerrepræsentationen den 4. oktober 2018.

Sager med påvirkning i 2018 vil indgå i 2. sag om bevillingsmæssige ændringer, som behandles af Økonomiudvalget den 21. august 2018. Økonomiforvaltningen vil forestå denne proces baseret på forvaltningernes indberetninger i uge 31. Fristen for endelig afklaring er den 3. august 2018. Sager med påvirkning i 2018 indarbejdes i forvaltningernes halvårsregnskab og augustprognose som forventede korrektioner.

Såfremt kommunen i budgetoverslagsårene samlet set har flere udgifter til DUT på styringsområdet service end kompensationen fra staten, finansieres merudgifter af udvalgene. Merudgiften fordeles på udvalgene ud fra udvalgenes andel af de sam-

lede serviceudgifter fratrukket fællesudgifter (f.eks. tjenestemandspensioner, barselsfonden). Dette sker i forbindelse med Indkaldelsescirkulæret det kommende år.

Tabel. Tidsplan for DUT-processen for budget 2019

Fase	Aktivitet	Dato
Fase 1	Økonomiforvaltningen udsender materiale fra DUT-koordinationsmøder til fagforvaltningerne, som følger forhandlinger i forhold til kommunens interesser.	November 2017 - maj 2018
Fase 2	Skabeloner til indmeldelse af DUT-sager udsendes til fagforvaltningerne.	Primo juni 2018
	Endeligt aktstykke inkl. beløb for sager, der har været i 3-part samt Københavns Kommunes DUT-nøgle sendes til fagforvaltningerne	Medio/ ultimo juni 2018
	Forvaltningerne udfylder DUT-skabelon for alle DUT-sager på forvaltningens område med udgifter eller indtægter for kommunen, herunder bevilling, funktion mv.	Frist 30. juli 2018 (kl. 12.00)
Fase 3	Økonomiforvaltningen afklarer sagerne med forvaltningerne, så der kan afsættes DUT-puljer i budgetforslag 2019	30. juli til 3. august 2018
	DUT-sager med effekt i 2018 behandles af ØU sammen med 2. sag om bevillingsmæssige ændringer	21. august 2018
	Håndtering af evt. skæve DUT-sager kan ske i forbindelse med budgetforhandlingerne	September 2018
	DUT-sager udmøntet til udvalg på bevillinger ifm. behandlingen af tekniske ændringsforslag til budgetforslag 2019.	4. oktober 2018

1.4. Overgang til Kvantum

Der sigtes efter, at samtlige forvaltninger skal have deres respektive udvalgs budgetter fra 2018 og frem indlæst i kommunens nye økonomisystem, Kvantum med udgangen af februar 2018. I overgangsperioden til Kvantum, kan der opstå uforudsete udfordringer. Økonomiforvaltningen vil derfor løbende opdatere processerne omkring budgetlægningen for 2019 i Kvantum i samarbejde med forvaltningerne på baggrund af erfaringer med systemet. I det omfang det bliver nødvendigt, kan implementering af det nye økonomisystem medføre afvigelser fra de angivne retningslinjer og processer i IC 2019. Der gives en status på anvendelse af Kvantum i budgetlægningen for 2019 med juniindstillingen.

2. Udvalgenes budgetter i 2019

2.1. Budgetmodel

Kommunens budget udarbejdes på baggrund af en model, hvor budgettet adskilles i fire styringsområder. Budgetmodellen blev vedtaget af Borgerrepræsentationen i august 2012. De fire styringsområder er:

- Service
- Anlæg
- Overførsler mv.
- Finansposter

Service

KL fastsætter sammen med regeringen en definition af kommunernes serviceudgifter ifm. de årlige forhandlinger om kommunernes økonomi.

Service omfatter bl.a. kultur- og idrætstilbud, miljøopgaver, vejvæsen og administration. Det demografiregulerede serviceområde omfatter driftsudgifter og -indtægter på de områder, hvor den demografiske udvikling har betydning for efterspørgslen, f.eks. dagpasning, folkeskole, specialundervisning, hjemmehjælp og ældrepleje.

Udvalgenes udgifter på de demografiregulerede serviceområder bliver efterreguleret i forhold til ændringer i befolkningsudviklingen i indeværende budgetår. Når den seneste befolkningsprognose ligger klar ultimo februar, foretages en demografiregulering af budgetrammerne, hvor udvalgenes rammer i indeværende budgetår og det kommende budgetår reguleres på baggrund af de ændrede befolkningstal.

Anlæg

Kommunens anlægsbudget omfatter indtægter og udgifter til kommunens bygninger og ejendomme, gårdanlæg og veje, samt nybyggeri, større renoveringsopgaver og anlægshandlingsplaner mv.

Overførsler mv.

Overførselsområdet omfatter forsørgelsesydelse som kontanthjælp, arbejdsløshedsdagpenge, førtidspension og boligstøtte samt den beskæftigelsesrettede indsats, herunder aktivering, som er delvis styrbar for kommunen.

Herudover indgår øvrige driftsmidler, der ikke er indeholdt i af KL's definition af serviceudgifter. Dette gælder bl.a. refusion fra ordningen med "særligt dyre enkelt-sager" og den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet. Endelig indgår også kommunens udgifter til tjenestemænd på forsyningsområdet.

Finansposter

Finansposterne vedrører kommunens indtægter og udgifter fra skatter, tilskud og udligning mv. samt balanceforskydninger. Indtægter fra skatter, tilskud og udligning mv. reguleres ikke i Indkaldelsescirkulæret. Balanceforskydningerne er f.eks.

langsigtede tilgodehavender og langsigtet gæld, kortfristede tilgodehavender og gæld samt likvide aktiver.

Balanceforskydningerne med undtagelse af Indskud i Landsbyggefonden og deponering indgår ikke i de udmeldte budgetrammer og skal budgetteres efter særskilte principper. Principperne for budgetlægning af balanceforskydningerne fremgår af afsnit 2.7.

2.2. Kommunens budgetramme i 2019

I 2019 er Københavns Kommunes samlede nettobudget på 44,6 mia. kr. i IC 2019, jf. nedenstående tabel.

Tabel. Københavns Kommunes budgetramme for 2019 i IC 2019

Styrsområde	Mio. kr., 2019 p/l
Serviceudgifter	25.513,7
Anlægsudgifter	8.437,5
Overførsler mv.	10.616,3
I alt	44.567,4

2.3. Anlægsperiodisering

Udgifterne til anlæg udgøres af det samlede rådighedsbeløb, der er afsat til kommunens anlægsprojekter. Da der er overførselsadgang mellem år på anlæg, tilpasses budgettet løbende med de kvartalsvise anlægsreperiodiseringer. Forvaltningerne tilpasser deres budgetter på anlæg ud fra det forventede forbrug. Økonomiforvaltningen vil i samarbejde med forvaltningerne frem mod forhandlingerne om budget 2019 sikre en realistisk periodisering for 2019 med henblik på at kunne tage højde for nye initiativer som følge af budgetforhandlingerne 2019. Der henvises til bilag 1 for en uddybning af processen for anlægsperiodisering ifm. budget 2019.

2.4. Servicemåltal

Udmelding af serviceudgiftsramme

I lighed med tidligere år er der opstillet et måltal for det enkelte udvalgs serviceudgifter.

Udvalgene skal i budgetforslaget holde sig inden for dette måltal. Udvalgenes måltal for serviceudgifter fremgår af nedenstående tabel.

Tabel. Måltal for serviceudgifter

Serviceudgifter, 1.000 kr., 2019 p/l	IC 2019
Revisionen	15.475
Borgerrådgiveren	9.889
Økonomiudvalget	1.961.757
Kultur- og Fritidsudvalget	1.385.670
Børne- og Ungdomsudvalget	10.570.162
Sundheds- og Omsorgsudvalget	4.353.489
Socialudvalget	5.510.363
Teknik- og Miljøudvalget	820.160
Beskæftigelses- og integrationsudvalget	886.688
I alt	25.513.655

Udvalgenes budgettrammer tilpasses løbende med beslutninger af Borgerrepræsentationen, som påvirker budget 2019 frem mod budgetvedtagelsen samt med beslutninger truffet med juniindstillingen og augustindstillingen.

Forvaltningerne skal opdatere indberetningen i juni, så alle ændringer som følge af kommuneaftalen mv. er lagt ind i kommunens økonomisystem, når budgetforhandlingerne påbegyndes, jf. tidsplan. Herved sikres afstemning af serviceudgifter på tværs af forvaltningerne.

Måltal for overførsler mv.

Udgifter til overførsler mv. fastsættes i overvejende grad på baggrund af skøn fra de enkelte forvaltninger i dialog med Økonomiforvaltningen. I disse tilfælde gælder det, at evt. mer-/ mindreforbrug henholdsvis afholdes af eller tilfalder kommunkassen.

Måltallene i IC 2019 er baseret på overførselsudgifterne i vedtaget budget 2018, korrigeret for kendte ændringer siden budgetvedtagelsen og fremskrevet til 2019-niveau med satsreguleringsprocenten. Udvalgenes måltal for overførsler fremgår senere i dette kapitel.

Retningslinjer for budgettering af overførsler mv.

Der gælder forskellige procedurer for budgetteringen af overførsler mv. afhængig af de enkelte bevillinger.

Obligatoriske redegørelser ifm. budgetbidraget

For bevillingsområder i tabellen nedenfor skal forvaltningerne i forbindelse med udvalgenes budgetbidrag fremsende et notat til Økonomiforvaltningen, der redegør for 2019-niveau, herunder sammenholder det med niveauet fastsat i IC 2019. På baggrund af notatet drøftes forudsætninger for budgetteringen mellem forvaltningerne og Økonomiforvaltningen. Notatskabelon udsendes sammen med retningslinjer og krav til udarbejdelse af udvalgenes budgetforslag for 2019.

Tabel. Bevillingsområder på overførsler med særskilt vurdering ifm. budgetforslag

Forvaltning	Bevilling	IC 2019, mio. kr., 2019-p/1
ØKF	Forsyningsvirksomheder (Tjenestemandspension)	216,0
BIF	Efterspørgselsstyrede overførsler	5.747,0
SOF	Efterspørgselsstyrede overførsler*	1.455,6
KFF	Københavns Borgerservice, Efterspørgselsstyrede overførsler	535,2
TMF	Byfornyelse	3,6
TMF	Affaldsområdet	50,0
TMF	Jorddeponi	0,0
I alt		8.007,4

Note: Opdatering af budgettet for tjenestemandspension sker i augustindstillingen.

* Ekskl. indtægter vedr. SDE og ældreboliger.

For de nævnte bevillinger skal forvaltningerne vurdere evt. påvirkning fra DUT-sager på området medio juni 2018, hvilket indarbejdes i budgetforslaget ifm. augustindstillingen. For at have et opdateret og retvisende skøn på førtidspensionsområdet kan niveauet revideres i forbindelse med augustindstillingen - tilsvarende justering af niveau på beskæftigelsesområdet ifm. Økonomisk Redegørelse. For fuldstændig proces, se tabellen nedenfor.

Årsagen til de obligatoriske redegørelser er, at budgettet på de nævnte bevillinger afhænger af aktivitetsudviklingen og/ eller opdaterede statsligt fastsatte satser, som kan variere fra år til år. De delvist eksternt givne faktorer betyder, at forvaltningerne under alle omstændigheder skal redegøre for niveauet, herunder forholde sig til ændringer ift. måltallet fra IC 2019. Hertil kommer, at afvigelser fra måltallet har direkte påvirkning på det finansielle råderum, der vil indgå i budgetforhandlingerne.

Tabel. Proces for budgettering på udvalgte bevillinger på overførsler mv.

Aktivitet	Datagrundlag	Frist
Måltal til overførsler udmeldes med IC 2019.	Baseret på overførselsudgifter i tidligere års vedtaget budget, korrigeret for kendte ændringer siden budgetvedtagelsen og fremskrevet med satsreguleringsprocent.	Ultimo januar 2018
Udarbejdelse af notat med skøn for niveau for overførsler. Notatet drøftes med ØKF.	Udgangspunkt i måltal fra IC, kendte DUT-sager (lovændringer el.lign) samt nye aktivitetsdata.	26. marts
Med budgetbidraget indleveres opdateret skøn for overførsler på baggrund af drøftelser med ØKF. Niveauet justeres ifm. juniindstillingen.	Udgangspunkt i måltal fra IC, kendte lovændringer el.lign. samt nye aktivitetsdata.	30. april
Evt. justering af niveau for overførsler på	DUT-sager, økonomiaftale 2018 og	19. juni

baggrund af Økonomisk redegørelse og evt. DUT-sager. Justering medtages i augustindstillingen.	Økonomisk redegørelse	
Indlæsning af endeligt overførselsskøn, inkl. effekten af ændret satsreguleringsprocent i Kvantum efter aftale med ØKF	Udgangspunkt i DUT-sager, økonomi-aftale 2018 og Økonomisk redegørelse	20. juni
Evt. justering af niveau for overførsler på baggrund af Økonomisk redegørelse (august) samt nye aktivitetsdata på førtidspensionsområdet. Justering medtages i Tekniske Ændringsforslag	Økonomisk redegørelse på beskæftigelsesområdet og aktivitetsdata på førtidspensionsområdet	TÆF

Note: Fristen d. 26. marts er fastsat, så eventuelle justeringer af skønnet for overførsler kan indgå i fagudvalgenes 2. behandling af budgetbidraget.

Særskilte procedurer

For bevillinger i tabellen nedenfor henvises til kapitel 3 for særskilt proces for Særligt dyre enkeltsager og Aktivitetsbestemt medfinansiering.

Tabel. Bevillingsområder på overførsler mv. med særskilt proces

Forvaltning	Bevilling	IC 2019, mio. kr., 2019 p/l
BUF, SUF og SOF	Særligt dyre enkeltsager (Indtægter fra den centrale refusionsordning)	-167,0
SOF	Borgere med sindslidelse (aktivitetsbestemt medfinansiering)	181,2
SUF	Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet*	1.832,4

Note: *Eksklusiv afsatte puljer under Økonomiudvalget

Redegørelser ved afvigelser fra måltallet

For de øvrige bevillinger skal forvaltningerne som hidtil kun redegøre for niveauet i tilfælde af forventede afvigelser fra måltallet. Forvaltningerne indsender i så fald notat herom til Økonomiforvaltningen med henblik på drøftelse heraf. Eventuelle afvigelser må dog forventes at skulle indgå i budgetforhandlingerne, da flere af bevillingerne i praksis er rammestyrede.

Tabel. Bevillingsområder på overførsler mv., hvor der kun indsendes redegørelser ved afvigelser

Forvaltning	Bevilling	IC 2019, mio. kr., 2019 p/l
ØKF	Koncernservice, Efterspørgselsstyrede overførsler	5,3
SUF	Ældreboliger	33,4
BUF	Efterspørgselsstyrede overførsler* (Erhvervsgrunduddannelsers skoleophold)	7,5
BIF	Efterspørgselsstyret indsats	602,7
KFF	Kultur og Fritid (daghøjskoler)	23,8
ØKF	Københavns Ejendomme (ældreboliger, revalidering og indtægter fra beskæftigelsesordninger)	-4,2

Note: *Ekskl. indtægter vedrørende refusion for Særligt dyre enkeltsager.

2.5. Udvalgenes budgettrammer på serviceudgifter, anlæg og overførsler mv.

Nedenfor fremgår budgettrammerne for udvalgene på de tre styringsområder:

- Service
- Anlæg
- Overførsler mv.

Tabel. Budgettrammer for udvalgenes nettoserviceudgifter i 2019

Nettoserviceudgifter, 1.000 kr.	2018 i vedta- get budget 2018	Korrektioner	P/L	IC 2019
Revisionen	15.113	-12	373	15.475
Borgerrådgiver	9.578	71	239	9.889
Økonomiudvalget	2.058.827	-98.461	1.391	1.961.757
Kultur- og Fritidsudvalget	1.356.036	-2.347	31.981	1.385.670
Børne- og Ungdomsudvalget	10.315.640	-2.699	257.221	10.570.162
Sundheds- og Omsorgsudvalget	4.225.740	23.034	104.715	4.353.489
Socialudvalget	5.463.683	-84.215	130.896	5.510.363
Teknik- og Miljøudvalget	818.043	-27.840	29.957	820.160
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	897.263	-32.469	21.895	886.688
I alt	25.159.924	-224.938	578.669	25.513.655

Tabel. Budgetrammer for udvalgenes nettoanlægsudgifter i 2019

Nettoanlægsudgifter, 1.000 kr.	2018 i vedta- get budget 2018	Korrektioner	P/L	IC 2019
Revisionen	-	-	-	-
Borgerrådgiveren	-	-	-	-
Økonomiudvalget	1.024.725	4.856.211	24.020	5.904.957
Kultur- og Fritidsudvalget	-6.689	185.313	-161	178.463
Børne- og Ungdomsudvalget	72.119	922.700	1.731	996.550
Sundheds- og Omsorgsudvalget	139.711	41.843	3.353	184.906
Socialudvalget	-3.704	274.617	-89	270.824
Teknik- og Miljøudvalget	920.442	-49.537	16.513	887.417
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	10.014	4.148	240	14.403
I alt	2.156.617	6.235.295	45.608	8.437.519

Tabel. Måltal for udvalgenes overførsler mv. i 2019

Overførsler mv., 1.000 kr.	2018 i vedta- get budget 2018	Korrektioner	P/L	IC 2019
Revisionen	-	-	-	-
Borgerrådgiver	-	-	-	-
Økonomiudvalget	259.830	96.135	1.157	357.122
Kultur- og Fritidsudvalget	534.360	-9.821	10.687	535.226
Børne- og Ungdomsudvalget	7.754	-4.513	235	3.476
Sundheds- og Omsorgsudvalget	1.835.777	-1.041	29.538	1.864.273
Socialudvalget	1.425.952	-1.900	31.028	1.455.080
Teknik- og Miljøudvalget	51.216	124	-	51.340
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	6.294.959	-71.102	125.899	6.349.755
I alt	10.409.847	7.881	198.544	10.616.272

2.6. Centrale puljer

Centrale puljer under Økonomiudvalget – Service

Der er i budget 2019 afsat en række centrale puljer på service, der samlet set udgør 274,3 mio. kr. i 2019, jf. tabel. Puljerne ligger under Økonomiudvalget.

Tabel. Centrale puljer – Service

1.000 kr., løbende p/l	2019	2020	2021	2022
Pulje til investering i kernevelfærden, service, IC 2019	115.000	0	0	0
Innovationspulje, IC 2019	10.000	0	0	0
Pulje til overenskomstfornyelse	26.092	26.744	27.413	28.099
Puljen til uforudsete udgifter, service	67.175	67.175	67.175	67.175
Pulje til vedligeholdelsesbidrag vedr. demografi	3.078	3.963	4.528	4.641
Puljer til driftsudgifter til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter	52.947	68.921	84.410	88.774
I alt	274.292	166.803	183.526	188.688

I IC 2019 indgår en række korrektioner af teknisk karakter, som fremgår af korrektionsoversigten i bilag 3.

Pulje til investering i kernevelfærden, IC 2019

Med IC 2019 afsættes 115,0 mio. kr. i 2019 til implementeringsudgifter vedrørende effektiviseringsstrategien for 2020, jf. afsnit 1.2. Puljen udmøntes med overførsels-sag 2018-2019 og vedtagelsen af budget 2020.

Innovationspulje, IC 2019

Med IC 2019 afsættes 10,0 mio. kr. i 2019 til en innovationspulje i forbindelse med effektiviseringsstrategien for 2020, jf. afsnit 1.2. Puljen udmøntes med overførsels-sag 2018-2019 og vedtagelsen af budget 2020.

Økonomiforvaltningen har i samarbejde med forvaltningerne igangsat en evaluering af de foreløbige resultater for de forslag, der har fået midler fra innovationspuljen. Evalueringen vil blive forlagt Økonomiudvalget i foråret 2018.

Pulje til overenskomstfornyelse

Der er afsat en varig pulje på i alt 26,7 mio. kr. under Økonomiudvalget til centrale udgifter aftalt ved overenskomstfornyelsen i 2015. Med IC 2019 er der overført 0,6 mio. kr. fra 2019 og frem til den Fælles Arbejdsgiverfunktion, jf. afsnit 3.8. Puljen udmøntes løbende efter opkrævning fra KL.

Pulje til uforudsete udgifter

Puljen til uforudsete serviceudgifter i 2019 er fastholdt på 67,2 mio. kr. Puljen bliver løbende udmøntet i løbet af budgetåret 2019, såfremt der opstår behov herfor.

Pulje til vedligeholdelsesbidrag vedr. demografi

Puljen omfatter midler til vedligeholdelsesbidrag til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter, der vedrører de demografiregulerede områder. Der er afsat 3,1 mio. kr. i 2019, jf. bilag 8. Puljen udmøntes løbende.

Vedligeholdelsesbidraget dækker KEID's udgifter til udvendigt vedligehold af bygninger mv. og er pr. 1. januar 2016 udgået af demografimodellen. Bidraget er nu bevillingsstyret under KEID. Der vil være en overgangsperiode, hvor anlægsprojekter på de demografiregulerede områder, der er vedtaget i tidligere budgetter, bliver færdige, men hvor der ikke er bevilget vedligeholdelsesbidrag sammen med anlægsmidlerne. Der er derfor med augustindstillingen for budget 2016 oprettet en central pulje under Økonomiudvalget, som kan dække udgifter til vedligeholdelsesbidrag for de demografiregulerede områder i overgangsperioden. Hvis puljen ikke har midler nok til at dække udgifter til vedligeholdelsesbidrag i det enkelte år, vil midlerne blive opkrævet i forvaltningerne.

Puljer til driftsudgifter til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter

Under Økonomiudvalget ligger en række puljer til driftsudgifter til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter på i alt 52,9 mio. kr. i 2019, jf. bilag 8. Når anlægsprojekterne er færdiggjorte overføres de tilsvarende driftsmidler i en sag om bevillingsmæssige ændringer. I bilag 8 fremgår en oversigt over de anlægsprojekter under opførelse, hvor der optræder driftsmidler under Økonomiudvalget.

Økonomiforvaltningen vil i forbindelse med augustindstillingen i samarbejde med de øvrige forvaltninger foretage en gennemgang af de afsatte puljemidler med henblik på at undersøge, om der er overskydende midler i puljerne til afledte driftsudgifter, som kan indgå i forhandlingerne om budget 2019.

Øvrige puljer

Det kan supplerende oplyses, at der i KEID's driftsbudget er afsat en pulje til salgsreservationsleje på 25,0 mio. kr. i 2019. Puljen afsættes i henhold til principperne for salgsreservationsleje, som blev besluttet af Borgerrepræsentationen den 10. december 2015.

Centrale puljer under Økonomiudvalget – Anlæg

Der er i budget 2019 afsat en række centrale puljer på anlæg, der samlet set udgør 1.300,1 mio. kr. i 2019, jf. tabel. Puljerne ligger under Økonomiudvalget.

Tabel. Centrale puljer – Anlæg

1.000 kr., løbende p/l	2019	2020	2021	2022
Pulje til investering i kernevevfærden, anlæg, budget 2018	288.819	0	0	0
Pulje til investering i kernevevfærden, anlæg, IC 2019	325.000	0	0	0
Puljen til uforudsete udgifter, anlæg	27.769	28.070	28.374	28.681
Pulje til bygherrereseve – renovering af skoler	16.496	23.648	27.674	0
Pulje til bygherrereseve – helhedsrenovering af 10 skoler	75.065	51.245	0	0
Europaskole, anlæg	0	0	0	10.567
Pulje til ekstraordinære udgifter til anlæg af daginstitutioner besluttet i budget 2014	5.277	0	0	0
Oprensning af forurening mv. til daginstitution ved Sølund	21.691	0	0	0
Sølund - Miljø- og nedrivningsafgifter	28.957	0	0	0
Pulje til renovering af veje og broer mv.	161.000	0	0	0
Pulje til grundkøb	350.000	0	0	0
I alt	1.300.074	102.963	56.048	39.249

Pulje til investering i kernevevfærden, budget 2018

Med vedtagelsen af budget 2018 resterede 369,0 mio. kr. (2019 p/l) i puljen til investeringer i kernevevfærden, hvoraf 288,8 mio. kr. er periodiseret til 2019. Puljen udmøntes med overførselssag 2017-2018 og vedtagelsen af budget 2019.

Pulje til investering i kernevevfærden, IC 2019

Med IC 2019 afsættes 325,0 mio. kr. i 2019 til implementeringsudgifter vedrørende effektiviseringsstrategien for 2019, jf. afsnit 1.2. Puljen udmøntes med overførselssag 2018-2019 og vedtagelsen af budget 2020.

Puljen til uforudsete udgifter

Puljen til uforudsete anlægsudgifter i 2019 udgør 27,8 mio. kr. Puljen udmøntes efter behov i løbet af 2019.

Pulje til bygherrereseve – renovering af skoler

Der er afsat en pulje til bygherrereseve i forbindelse med renovering af skoler. Der er afsat 16,5 mio. kr. i 2019, som udmøntes løbende efter behov.

Pulje til bygherrereseerve – helhedsrenovering af 10 skoler

Der blev med budget 2017 afsat midler til helhedsrenovering af 10 skoler. I den forbindelse er der afsat en pulje under Økonomiudvalget til bygherrereseerve. Puljen udgør 75,1 mio. kr. i 2019 og udmøntes løbende efter behov.

Europaskole, anlæg

Der er i 2022 reserveret en pulje på 10,6 mio. kr. til anlægssagen om Europaskolen, herunder til finansiering af eventuelle stigninger i byggeomkostningsindekset for boliger ift. KL's anlægs p/l.

Pulje til ekstraordinære udgifter til daginstitutioner i 2014, budget 2014

I budgetaftalen for 2014 blev der afsat midler til ekstraordinære udgifter, midlertidige foranstaltninger, forurening og grundkøb, der vedrører daginstitutioner projekter besluttet i budget 2014. Der resterer 5,3 mio. kr. i puljen i 2019 som udmøntes løbende efter behov.

Oprensning af forurening mv. til daginstitution ved Sølund

Der er afsat en pulje på 21,7 mio. kr. (2019 p/l) vedrørende merudgifter til oprensning af forurenede grund i forbindelse med flytningen af daginstitutionen ved Plejecentret Sølund, jf. IC 2015. Puljen er reperiodiseret til 2019 og udmøntes efter behov.

Sølund - Miljø- og nedrivningsafgifter

I budgetaftalen for budget 2015 blev der afsat en pulje på 29,0 mio. kr. (2019 p/l) til eventuelle miljø- og nedrivningsafgifter i forbindelse med opførelse af plejeboliger og ungdomsboliger på Sølund. Puljen er reperiodiseret til 2019 og udmøntes efter behov.

Pulje til reovering af veje og broer

Med IC 2019 afsattes en pulje på 161,0 mio. kr. i 2019 til imødegåelse af yderligere nedslidning af veje og broer, jf. afsnit 3.2. Puljen udmøntes med vedtagelsen af budget 2019.

Pulje til grundkøb

Der afsattes en pulje på 350,0 mio. kr. i 2019 til opkøb af grunde og byggerettigheder, jf. bilag 1. Puljen udmøntes løbende af Borgerrepræsentationen.

Centrale puljer under Økonomiudvalget – Overførsler mv.

Der er i budget 2019 afsat en række centrale puljer på styringsområdet Overførsler mv. Puljerne beløber sig til 139,1 mio. kr., jf. nedenstående tabel. Puljerne ligger under Økonomiudvalget.

Tabel. Centrale puljer – Overførsler mv.

1.000 kr., løbende p/l	2019	2020	2021	2022
Pulje til demografiregulering af kommunal medfinansiering	36.615	37.201	37.796	38.401
Pulje til imødegåelse af usikkerhed i udgiftsskønnet vedr. kommunal medfinansiering	27.715	28.160	28.610	29.068
Pulje til merudgifter for forsikrede ledige	28.269	28.834	29.411	29.999
Pulje til neutralisering af indtægter fra budgetgarantien	46.186	161.137	284.941	290.640
Pulje til overenskomstfornyelse	351	358	365	372
I alt	139.136	255.690	381.123	388.480

Pulje til demografiregulering af kommunal medfinansiering

I niveauet for kommunal medfinansiering af sundhedsvæsnet, der udmeldes af KL efter indgåelsen af Økonomiaftalen, tages der ikke højde for den demografiske udvikling i de enkelte kommuner. Som følge heraf reserveres der med IC 2019 en pulje på 36,6 mio. kr. til kommunal medfinansiering svarende til Københavns Kommunes demografiudvikling fra 2018 til 2019. Puljen udmøntes til Sundheds- og Omsorgsudvalget med juniindstillingen til budget 2019.

Pulje til imødegåelse af usikkerhed i udgiftsskønnet for kommunal medfinansiering

Med budget 2018 afsat en central pulje under Økonomiudvalget til imødegåelse af usikkerhed i udgiftsskønnet sfa. en ændring af betalingsmodellen for kommunal medfinansiering. Puljen udgør 27,7 mio. kr. i 2019 og udmøntes efter behov.

Pulje til merudgifter for forsikrede ledige

Puljen er afsat i budgetforslaget til 2013 og skal dække eventuelle merudgifter til forsikrede ledige. Fra 2019 og frem udgør puljen 28,3 mio. kr. svarende til Københavns Kommunes nettomerudgifter, hvis ledigheden for kommunens forsikrede ledige bliver 0,5 pct.-point højere end forventet.

Pulje til neutralisering af indtægtsstigning på overførselsområdet

Regeringen og KL forventer stigende udgifter i forhold til niveauet i 2018 på det budgetgaranterede område samt øvrige overførsler. Kommunens overførselsudgifter i budgetoverslagsårene budgetteres ved at fremskrive udviklingen i satsreguleringsprocenten. Der indarbejdes ikke nye skøn for konjunkturudviklingen, vedtagne reformer mv. Indtægter fra tilskud og udligning budgetteres imidlertid på baggrund af KL's tilskudsmodel, hvor der i budgetoverslagsårene bl.a. tages højde for vedtagne reformer på overførselsområdet. Kommunens udgifter og indtægter budgetteres derfor forskelligt på dette område, hvilket kan medføre en overvurdering af råderummet.

For at neutralisere effekten af indtægtsstigningen er der i lighed med tidligere år afsat en udgiftspulje under Økonomiudvalget. I augustindstillingen nulstilles puljen i 2019, og niveauet for overslagsårene revurderes. Puljen udgør 46,2 mio. kr. i 2019.

Pulje til overenskomstfornyelse – overførsler

Der er afsat en varig pulje på i alt 0,3 mio. kr. under Økonomiudvalget til centrale udgifter aftalt ved overenskomstfornyelsen i 2015. Puljen udmøntes løbende efter opkrævning fra KL.

2.7. Finansposter

Tabel. Skøn for finansposter i IC 2019

Mio. kr., løbende p/l	2019
Skatter	33.043
Kommunal indkomstskat	26.175
Selskabsskat	1.590
Anden skat på lignet visse indkomster	146
Grundskyld	4.013
Anden skat på fast ejendom	1.119
Tilskud og udligning	6.712
Udligning og statstilskud	5.199
Udligning af selskabsskat	-372
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	340
Kommunalt bidrag til regionerne	-85
Beskæftigelsestilskud	1.545
Øvrige tilskud	87
Renter	144
Balanceforskydninger	4.679
Forskydning af likvide aktiver	5.231
Indskud i Landsbyggefonden	-408
Deponeringsfrigivelser	131
Deponeringer	-115
Øvrige forskydninger	43
Afdrag på langfristet gæld	-202
Finansposter i alt	44.579

Finansposterne består af indtægter fra skatter, tilskud og udligning, renteudgifter og -indtægter samt balanceforskydninger. Københavns Kommunes finansposter udgør 44.579 mio. kr. i IC 2019.

Skatter

Skatter er Københavns Kommunes vigtigste indtægtskilde og udgør i IC 2019 i alt 33.043 mio. kr. De vigtigste er kommunal indkomstskat, selskabsskat og ejendoms-
skat.

Indkomstskat

Indkomstskatten i IC 2019 er beregnet på baggrund af Økonomi- og Indenrigsministeriets statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2018. Statsgarantien er fremskrevet til 2019 på baggrund af KL's skøn for landsgennemsnitlige udvikling i udskrivningsgrundlaget fra august 2017. Indtægten fra indkomstskat forventes på det grundlag at udgøre 26.175 mio. kr. i 2019.

Selskabsskat

Den kommunale andel af selskabsskat afregnes med tre års forsinkelse. Indtægten fra selskabsskat i 2019 vedrører derfor 2016. Københavns Kommunes indtægt fra selskabsskat i 2018 er fremskrevet på baggrund af KL's skøn for udviklingen i kommunernes indtægt under et fra selskabsskat fra 2018 til 2019. Indtægten udgør på den baggrund 1.590 mio. kr. i IC 2019.

Grundskyld og anden skat på fast ejendom

Nettoindtægten fra ejendomsskatter er budgetteret til 5.132 mio. kr. Ejendomsskat omfatter grundskyld på afgiftspligtige grundværdier og dækningsafgift vedrørende offentlige ejendomme og på private forretningsjendomme.

Opkrævet grundskyld er siden 2003 underlagt det såkaldte grundskatteloft. Loftet medfører en grænse for, hvor meget grundskylden kan stige fra år til år for den enkelte ejendom. Grundskylden kan dermed højst stige med den årligt fastsatte reguleringsprocent på mellem 3 pct. og 7 pct. Den afgiftspligtige grundværdi reguleres årligt, indtil den svarer til grundværdien i ejendomsvurderingen. Grundværdierne er fastsat af SKAT, mens reguleringsprocenten er fastsat af Folketinget.

Ved fremskrivning anvendes KL's skøn for udviklingen i indtægten fra grundskyld for hele landet. Indtægten fra grundskyld forventes i 2019 at være 4.113 mio. kr., mens udgiften til tilbagebetalinger som følge af klagesager er budgetteret til 100 mio. kr. Det svarer til en nettoindtægt på 4.013 mio. kr.

Dækningsafgift opkræves på baggrund af den aktuelle vurdering og er budgetteret til i alt 1.269 mio. kr. i IC 2019. På baggrund af betydelige historiske klagesager er budgettet til tilbagebetalinger på 150 mio. kr. Det svarer til en nettoindtægt på 1.119 mio. kr.

Tilskud og udligning

Udligning og statstilskud

Den samlede indtægt udgør 6.721 mio. kr. i 2019 og vedrører landsudligningen, hovedstadsudligningen og statstilskud. For landsudligningen og hovedstadsudligningen gør det sig gældende, at indtægten udgør henholdsvis 61 og 27 pct. af forskellen mellem et beregnet udgiftsbehov og den potentielle indtægt. Den potentielle indtægt beregnes på baggrund af udskrivningsgrundlaget for den kommunale indkomstskat og afgiftspligtige grundværdier samt et landsgennemsnitligt beskatningsniveau. Udgiftsbehovet opgøres på baggrund af indbyggernes alderssammensætning og socioøkonomiske forhold. Indtægten fra statstilskud vedrører den del af bloktilskuddet, som ikke anvendes til finansiering af landsudligningen og tilskud til vanskeligt stillede kommuner, og fordeles efter folketal. Københavns Kommunes andel er ca. 10 pct. Faldet i kommunernes finansiering som følge af moderniserings- og effektivitetsprogrammet indgår i skønnet for bloktilskuddet i årene 2019-2022.

Det bemærkes, at regeringen forventes at fremsætte forslag om ændringer af tilskuds- og udligningssystemet i marts 2018 med virkning fra 2019. Der henvises til bilag 1 for yderligere.

Med vedtagelse af budgetterne i 2018 hævdede kommunerne skatterne med i alt 82 mio. kr. netto. Regeringen har tilkendegivet, at kommunernes sanktioneres med et beløb svarende til overskridelsen i henhold til gældende lov. De kommuner, som hævdede skatten var efter ansøgning på forhånd fritaget for individuel sanktion af Økonomi- og Indenrigsministeriet, hvilket betyder, at hele skattesanktionen fordeles kollektivt mellem kommunerne efter folketal. Sanktionen er varig i og med at de øgede skatteindtægter modregnes i bloktilskuddet til kommunerne under et. Københavns Kommunes andel udgør 9 mio. kr. og indarbejdes med IC 2019 fra 2019 og frem. Sanktionen i 2018 håndteres med overførselssagen 2017-18.

Udligning af selskabsskat

Selskabsskat udlignes med 50 pct. for indtægt pr. indbygger over gennemsnittet på landsplan. I 2019 forventes Københavns Kommune at skulle afregne 372 mio. kr. i udligning af selskabsskat.

Udligning og tilskud vedrørende udlændinge

Gennem udligningssystemet ydes et tilskud til dækning af merudgifter vedrørende indvandrere, flygtninge og efterkommere fra ikke-vestlige lande. Tilskuddet finansieres af kommunerne på baggrund af folketal. Københavns Kommunes indtægter fra ordningen forventes i 2019 at udgøre 870 mio. kr., mens bidraget forventes at være 530 mio. kr. Det svarer til en nettoindtægt på 340 mio. kr.

Beskæftigelsestilskud

Beskæftigelsestilskuddet medfinansierer kommunens udgifter til forsikrede ledige og forventes at udgøre 1.545 mio. kr. i 2019.

Øvrige tilskud

Øvrige tilskud dækker over kommunalt udviklingsbidrag, tilsvær og bidrag til vanskeligt stillede kommuner i hovedstadsområdet, tilskud til bedre dagtilbud, tilskud til ældreområdet samt to tilskud til styrket kvalitet i ældreområdet. Desuden medtages tilbagebetaling af refusion af købsmoms og fondsmoms. Andre tilskud forventes samlet set at udgøre 95 mio. kr. i 2019.

Renter

Københavns Kommune forventes i 2019 at have udgifter på 63 mio. kr. til betaling af renter. Renteudgifterne vedrører hovedsageligt kommunens langfristede gæld samt renter vedrørende tilbagebetalinger på baggrund af klagesager på ejendoms-skatteområdet. Renteindtægterne skønnes med stor usikkerhed at udgøre 207 mio. kr. Indtægterne vedrører de af Borgerrepræsentationen afsatte midler til anlægsprojekter, der endnu ikke er eksekveret, samt deponeringer, der hovedsageligt er placeret i korte realkreditobligationer og investeringsforeninger. Samlet set forventes nettorenteindtægter på 144 mio. kr. i 2019.

Balanceforskydninger

Balanceforskydninger omfatter forskydning i likvide aktiver, indskud i landsbyggefonden, deponeringer eller afdrag på kommunens langfristede gæld. Afdraget på den del af den langfristede gæld, som vedrører den kommunale drift, udgør 202 mio. kr. om året. Langt den største del af forskydningen i likvide aktiver på 5.231 mio. kr. vedrører mellemfinansiering af anlægsprojekter, der er vedtaget i tidligere år, men hvor udgifterne forventes til at komme til udbetaling i IC 2019.

Gældsafdrag vedrørende lån optaget til specifikke, særlige formål, herunder lån optaget af Københavns Kommune til klimatilpasningsløsninger indgår ikke det opgjorte. Afdrag og renter vedrørende klimatilpasningslån finansieres af HOFOR og påvirker derfor ikke kommunens økonomi.

Deponering

Fra 2019 og frem forventes de årlige deponeringsfrigivelser at udgøre 131 mio. kr. Pengene tilføres kassen og påvirker derfor ikke råderummet.

Med overførselssagen 2015-2016 blev det besluttet at deponere 115 mio. kr. i 2019 i forbindelse med etablering af en skøjtehal på Østerbro.

3. Særlige fokusområder

Kapitlet redegør for en række særlige budgetteringsforudsætninger eller nye tiltag på specifikke udgiftsområder i forvaltningerne.

3.1. Offensiv grundkøbsstrategi

Med budget 2018 blev det besluttet, at Økonomiforvaltningen hvert år til indkaldelses-cirkulæret skal komme med oplæg til det årlige budget til grundkøb. Grundkøbspuljen gør det muligt for kommunen at sikre grunde og ejendomme til den nødvendige udbygning af de kommunale servicebehov til den voksende befolkning. Økonomiforvaltningen vurderer, at der i 2019 vil være behov for at styrke den årlige grundkøbspulje ud over det eksisterende niveau på 100 mio. kr., således at puljen bliver i alt 350 mio. kr. til demografibetingede og strategiske grundkøb. Det skal særligt ses i sammenhæng med et behov for at erhverve et antal grunde til skoler og daginstitutioner, som følge af det stigende børnetal. Grundkøbsbehovet vil blive konsolideret på baggrund af opdaterede skøn ifm. augustindstillingen.

3.2. Pulje til at undgå nedslidning af kommunens veje, broer mv.

Teknik- og Miljøforvaltningen har til IC 2019 genberegnet forvaltningens skøn for nedslidning af veje, broer mv. i 2019. Teknik- og Miljøforvaltningen skønner, at der udover allerede afsat vedligeholdelsesramme er behov for 161 mio. kr. for at undgå yderlig nedslidning på veje, broer mv. Der afsættes derfor en pulje under Økonomiudvalget til udmøntning i budgetforhandlingerne for 2019 på 161 mio. kr. Teknik- og Miljøforvaltningen vil forud for budgetforslag 2019 opdatere modellen med de seneste skøn for nedslidningen af veje mv. Til forhandlingerne om budget 2019 vil Teknik- og Miljøforvaltningen i lighed med tidligere år udarbejde forslag til udmøntning af puljen.

Det bemærkes, at der med budget 2018 blev besluttet, at Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen og med inddragelse af ekstern bistand udarbejder en analyse af genopretning af veje, herunder mulighederne for en eventuel business case for vejinfrastruktur forud for budget 2019

3.3. Projekter om Indvendigt vedligehold og Ejendomsdrift

Med budget 2018 blev det besluttet at Københavns Ejendomme og Indkøb i samarbejde med forvaltningerne udarbejder en analyse med forslag til forskellige modeller for en bedre og mere effektiv styring og planlægning af indvendig bygningsvedligeholdelse, der samtidig tager hensyn til den nødvendige fleksibilitet på kommunens institutioner. Herudover blev det besluttet, at Københavns Ejendomme og Indkøb med inddragelse af forvaltningerne udarbejder modeller for samling og koordinering af ejendomsdriftsopgaver, og afdækker de kvalitative og økonomiske potentialer ved modeller.

Økonomiudvalget forelægges udkast til forskellige modeller for indvendigt vedligehold og ejendomsdrift i marts. I juni forelægges udvalget beslutningsoplæg om fremtidige modeller for indvendigt vedligehold og ejendomsdrift med henblik på, at projekterne indgår i forhandlingerne om budget 2019.

I bilag 10 præsenteres de overordnede rammer for arbejdet.

3.4. Analyse af kommunens udgiftsbehov på ældreområdet

Med indstilling om demografiregulering 2017 og budgetårene 2018-21 besluttede Borgerrepræsentationen den 27. april 2017 at få analyseret, hvordan udviklingen i Københavns Kommunes socioøkonomiske sammensætning påvirker kommunens udgiftsbehov på ældreområdet. Københavns Kommune har fået VIVE til at gennemføre en grundig analyse af de socioøkonomiske forklaringer på udviklingen i plejehøvet på ældreområdet i perioden 2010 til 2016 i Københavns Kommune og på landsplan.

VIVE's analyse viser at Københavns Kommunes plejehøvet og plejehøvet på landsplan, beregnet på baggrund af befolkningsudviklingen og en række socioøkonomiske variable, har været faldende i perioden 2010-2016. Analysen viser desuden, at kommunens plejehøvet falder hurtigere end på landsplan, hvilket kan tilskrives det faldende plejehøvet hos de "lette borgere", der modtager under 12 timers hjælp om ugen. Analysen viser dog, at også de tunge borgere har haft et faldende plejehøvet, men blot i samme tempo som på landsplan.

Analyserne i VIVE's rapport belyser udviklingen i Københavns Kommunes plejehøvet på ældreområdet, ved at plejehøvet beregnes som et forventet antal modtagere af ældrepleje (hjemmehjælp og plejebolig) ud fra en række forklarende variable. VIVE's analyse tager udgangspunkt i det reelle tildelingsniveau for ældrepleje i kommunen i 2015, som bruges til at opgøre det forventede antal modtagere af ældrepleje i perioden 2010-2016, såfremt tildelingspraksis og serviceniveau var det samme i alle årene. VIVE søger på den måde at rense for ændringer i serviceniveau og tildelingspraksis mv. Analysen viser at det forventede antal modtagere af ældrepleje i Københavns Kommune er faldet med 1.570 modtagere fra 2010 til 2016. Dette fald kan henføres til et nettofald på ca. 800 modtagere som følge af befolkningsudvikling og alderssammensætning, et fald på ca. 700 som følge af udviklingen i socioøkonomiske faktorer, og et fald på ca. 70 som følge af udviklingen i sundhedsvariable. Det bemærkes, at effekten af de socioøkonomiske variable og sundhedsvariablene i nogen grad er overlappende. Fjernes de socioøkonomiske variable vil sundhedsvariablene være forklarende for en større andel af faldet i det forventede antal modtagere.

Analysen viser således, at der er et fald i det forventede antal modtagere ud over det fald, der følger af den ændrede alder og alderssammensætning. Analysen tydeliggør desuden at den nuværende demografiregulering pba. alder og alderssammensætning på 1-års intervaller er helt centralt i forhold til at opfange udviklingen i plejehøvet. Der er desuden blevet korrigeret for sund aldring på Sundheds - og Omsorgsforvaltningens område fra budget 2015 på baggrund af, hvordan den forventede restlevetid udvikler sig. Hvis den forventede restlevetid (gennemsnitslevetiden) stiger 1 år for en 70-årig, vil plejehøvet således svare til, hvad en 69-årig får i dag. Kommunens eksisterende model for sund aldring friholder plejeboligområdet og borgere, der modtager mere end 12 timers hjemmehjælp (svarende til at sund aldring indregnes med en faktor på 57 pct. på personlig og praktisk hjælp).

Resultaterne af VIVE's analyse understøtter den nuværende demografiregulering på et-års intervaller, hvor selv de mindste ændringer i alder og alderssammensætningen opfanges, ligesom analyseresultaterne understøtter, at der ud over alder og alderssammensætning yderligere korrigeres for sund aldring/socioøkonomi, hvor de tungeste borgere (plejeboligområdet og hjemmeplejemodtagere over 12 timer) dog friholdes. Det er i tråd med den eksisterende metode.

Analysen fremgår af VIVE's hjemmeside, jf. link.

<https://www.kora.dk/udgivelser/udgivelse/i15527/%C3%86ldreplejebehovet-i-Koebenhavn>

3.5. Udviklingen af antallet af borgere med handicap

Udviklingen i antallet af borgere med handicap indgår i Socialudvalgets demografimodel for borgere med handicap og hjemmeplejen. Opgørelsen af antal borgere med handicap følger Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelse i udligningssystemet, dog med tilføjelse af handicappede uden for arbejdsstyrken samt børn med handicap ud over udviklingshæmning. I forbindelse med Borgerrepræsentationens godkendelse af indstilling om ”Demografiregulering af budget 2015 og budgetårene 2016-2019” 30. april 2015 blev det besluttet, ”at Socialforvaltningen hvert år i forbindelse med vedtagelse af Indkaldelsescirkulæret orienterer Socialudvalget og Økonomiudvalget om udviklingen af antallet af borgere med handicap set i sammenhæng med den socioøkonomiske udvikling”.

De opdaterede data fra Danmarks Statistik, som Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelse bygger på, og som indarbejdes i demografireguleringen af budget 2019 og efterreguleringen af budget 2018 foreligger ultimo februar 2018. På den baggrund vil Socialforvaltningen udarbejde en orientering om udviklingen i antallet af borgere med handicap i forbindelse med Økonomiforvaltningens indstilling om demografiregulering af budget 2018 og budgetårene 2019-2022, der forelægges Borgerrepræsentationen den 3. maj 2018.

Idet data fra Danmarks Statistik fremadrettet også kan forventes at foreligge ultimo februar, vil Socialforvaltningens orientering til Socialudvalget og Økonomiudvalget om udviklingen af antallet af borgere med handicap fremadrettet blive forelagt med Økonomiforvaltningens indstilling om demografiregulering, som forelægges Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen.

3.6. Midlertidig indefrysning af stigninger i grundskylden i 2018-2020

I maj 2017 blev der indgået et politisk forlig om et nyt boligbeskatningssystem ”Tryghed for boligbeskatningen”, der forventes udmøntet i flere love i løbet af foråret 2018. Første del af udmøntningen sker med et lovforslag, som især vedrører årene 2018-2020. Med loven indføres der en midlertidig indefrysningsordning, hvorefter kommunerne automatisk skal yde lån til betaling af alle nominelle stigninger udover 200 kr. i grundskylden for ejerboliger i forhold til 2017. Af kommentarerne til lovforslaget fremgår, at det som udgangspunkt ikke vil påvirke kommunernes økonomi sammenlignet med de forhold, der gælder i dag. På nuværende tidspunkt er der dog usikkerhed om, hvordan staten vil kompensere kommunerne.

Når der er klarhed over, hvordan kommunerne kompenseres samt hvor stor indefrysningen kan forventes at blive vil Økonomiforvaltningen orientere om de økonomiske konsekvenser. På nuværende tidspunkt vurderer Økonomiforvaltningen med betydelig usikkerhed, at den årlige indefrysning kan udgøre op til 60 mio. kr. i 2018, 120 mio. kr. i 2019 og 180 mio. kr. i 2020 og dermed i alt op til 360 mio. kr. i den treårige periode.

3.7. Fællesordninger – Forsikringsordningen

Forsikringsordningen er en intern solidarisk ordning mellem udvalgene i Københavns Kommune. Ordningen omfatter forsikring af bygninger, løsøre, motorkøretøjer samt erhvervsansvar. Administrationen og udviklingen af den interne forsikringsordning varetages af Københavns Ejendomme og Indkøb (KEID).

Forsikringsordningens indtægter

Forvaltningernes betaling til forsikringsordningen udgør i alt 77,0 mio. kr. i 2019, jf. tabellen nedenfor. Den samlede betaling fra forvaltningerne svarer til niveauet i 2018 fremskrevet til 2019 p/l.

Tabel. Forvaltningernes betaling til kommunens interne forsikringsordning

Forvaltning	Præmie, 1.000 kr., 2019 p/l
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen	1.059
Børne- og Ungdomsforvaltningen	34.179
Kultur- og Fritidsforvaltningen	9.659
Socialforvaltningen	8.307
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen	6.511
Teknik- og Miljøforvaltningen	10.420
Økonomiforvaltningen (inkl. Revisionen)	6.887
I alt	77.021

Beregningen af præmieopkrævningen er baseret på de af forvaltningerne registrerede aktiver og opdeles i følgende forsikringstyper Motor, Løsøre og Bygninger, jf. tabellen nedenfor.

Tabel. Præmieopkrævningen fordelt på forsikringstyper

Forvaltning, 1.000 kr., 2019 p/l	Motor	Løsøre	Bygninger*	I alt
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen	279	256	524	1.059
Børne- og Ungdomsforvaltningen	1.848	8.990	23.341	34.179
Kultur- og Fritidsforvaltningen	684	3.138	5.837	9.659
Socialforvaltningen	2.317	1.637	4.353	8.307
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen	1.106	2.179	3.226	6.511
Teknik- og Miljøforvaltningen	7.269	698	2.453	10.420
Økonomiforvaltningen (inkl. Revisionen)	481	557	5.849	6.887
I alt	13.985	17.454	45.583	77.021

* Fordelingen af præmien for forsikring af bygninger er beregnet på baggrund af KEIDs viderefaktureret præmier i 2017 tillagt præmier for ikke kommunale lejemål

Fordelingen af præmier mellem udvalg er baseret på forvaltningernes registrerede aktiver ultimo 2017. Den faktiske opkrævning for 2019 vil blive justeret i forhold til den faktiske aktivmasse primo 2019.

Nedenfor fremgår de forventede udgifter i forsikringsordningen fordelt på bevillinger og udgiftstyper.

Tabel. Forsikringsordningen forventede udgifter i 2019

Bevilling, 1.000 kr., 2019 p/l	Udgift
Bevillingsudligning, service	3.233
Skadeudgifter, service	11.433
Ekstern administration og ekstern præmie, service	38.243
Skadeudgifter, anlæg	24.112
Udgifter i alt	77.021
Intern præmie, service	-77.021
Balance	0

Præmien for 2019 er beregnet ud fra, hvad de gennemsnitlige omkostninger til mindre skader har været i de seneste 10 år, såsom hærværk, rørsprængninger og mindre brande og stormskader. Hermed er der i præmieberegningen ikke taget højde for eventuelle større skader såsom skybrud, større brande mv.

Der vil frem mod juniindstillingen blive udarbejdet forslag til en ny model for

præmieberegning, som også indeholder udgifter til større skader, så forsikringsordningen kan leve op til kravet om, at den økonomisk skal hvile i sig selv. Det vil endvidere bidrage til et mere stabilt præmieniveau, som giver forvaltningerne en højere grad af budgetsikkerhed mellem årene

Borgerrepræsentationen skal i 2018 vedtage en ny risikostyringspolitik. Eventuelle justeringer, der vil have konsekvens for forsikringsordningen, vil ligeledes blive indarbejdet i juniindstillingen.

3.8. Fællesordninger – Lønanvisning, fællessystemer, driftsaftaler, barselsfonden, arbejdsskade og monopolbrud

Fællesordningerne og fællessystemerne er Københavns Kommunes tværgående ordninger, der administreres af Koncernservice.

Forvaltningernes betaling til løn og Københavns Arbejdstidsplanlægningssystem (KAS), fællessystemer, driftsaftaler, barselsfonden, arbejdsskadeordning, arbejdsgiverfunktion og Monopolbrud udgør i 2019 i alt 386,1 mio. kr. Heraf opkræves 118,8 mio. kr. i forvaltningerne. Bidraget til arbejdsskade, barselsfonden og øvrige fællessystemer udgør 267,3 mio. kr., som er bevillingsfinansieret, jf. nedenstående tabel.

Tabel. Samlede oversigt over kommunens fællesordninger i 2019

1.000 kr., 2019 p/l	Løn og KAS ¹⁾	Fællessystemer	Driftsaftaler	Barselsfond ²⁾	Arbejdsskade ²⁾	Arbejdsgiverfunktion ²⁾	Monopolbrud	I alt
Bevilling	8.235	9.121	-	151.221	51.492	20.400	26.834	267.303
Opkrævning	81.092	24.146	13.554	-	-	-	-	118.792
I alt	89.327	33.267	13.554	151.221	51.492	20.400	26.834	386.095

1) Inkl. Særlig BUF bidrag

2) Selvejende institutioner tilknyttet ordningen er henført til dennes forvaltning.

I forhold til forvaltningernes samlede bidrag til fællesordningerne, som er indeholdt i Vedtaget Budget 2018, er der en ændring i IC2019 på i alt 4,6 mio. kr.

Tabel. Ændring for forvaltningernes økonomi fra 2018 (VB2018) til 2019 (IC2019)

Ordning, 1.000 kr., 2019 p/l	Opkrævning			Bevillingsfinansieret						
	Løn og KAS	Fælles- systemer	Drifts- aftaler	Løn og KAS	Fælles- systemer	Barsels- fond	Arbejds- skade	Arbejds- giver- funktion	Monopol- brud	I alt
BUF	1.326	-859	0	40	2.038	868	-355	0	-2.068	990
KFF	143	-388	0	4	216	92	-38	0	-219	-190
SOF	701	-567	0	18	933	398	-163	0	-948	372
SUF	730	-946	0	20	1.029	438	-179	0	-1.044	48
TMF	169	-297	0	7	341	145	-60	0	-346	-41
ØKF	171	-1.092	0	4.106	281	120	-49	589	-285	3.841
BIF	136	-650	0	6	311	133	-54	0	-316	-434
Revision	-	8	0	0	0	0	0	0	0	8
Borgerrådgi- ver	-	27	0	0	0	0	0	0	0	27
I alt	3.376	-4.764	0	4.201	5.149	2.194	-898	589	-5.226	4.621

Til budgettering for opkrævning i forbindelse med fællesordningerne fremgår nedenfor de forventede udgifter fordelt på forvaltning.

Tabel. Samlet opkrævning i 2019

1.000 kr. 2019 p/l	Løn og KAS	Fællessystemer	Driftsaftaler	I alt
BUF	31.852	2.803	1.734	36.389
KFF	3.426	2.449	1.553	7.428
SOF	16.839	4.191	2.907	23.937
SUF	17.531	2.198	2.511	22.240
TMF	4.065	3.898	1.269	9.232
ØKF	4.112	4.559	1.627	10.298
BIF	3.266	3.987	1.953	9.206
Revision	-	34	-	34
Borgerrådgi- ver	-	27	-	27
I alt	81.091	24.146	13.554	118.791

I forhold til de bevillingsfinansierede fællesordninger, er der i alt overført 267,4 mio. kr., hvilket svarer til en ændring på 6,0 mio. kr. Heraf er 1,8 mio. kr. vedtaget ifm. tidligere politiske beslutninger, mens 4,2 mio. kr. indarbejdes med IC2019, jf. tabellen nedenfor.

Tabel. Oversigt over tidligere og nye ændringer i overførte bevillinger pr. IC2019

1.000. kr., 2019 p/l	2018 (VB 2018)	2019 (IC 2019)	Tidligere vedtaget	Vedtages med IC 2019	Ændring VB2018 til IC2019 i alt
Løn og KAS	4.034	8.235	4.100	101	4.201
Fællessystemer	3.972	9.121	4.037	1.112	5.149
Barselsfonden	149.027	151.220	1.651	542	2.193
Arbejdsskade	52.391	51.493	-1.927	1.029	-898
Arbejdsgiverfunktion	19.811	20.400		589	589
Monopolbrud	32.061	26.834	-6.029	802	-5.227
I alt	261.296	267.303	1.832	4.175	6.007

Nedenfor beskrives ændringerne i hver fællesordning.

Barselsfonden

Københavns Kommunes Barselfond er en central administreret fond, som alle syv forvaltninger bidrager til. Formålet med fonden er, at refundere og udligne forvaltninger og institutioners merudgifter til vikardækning under ansattes barselsorlov.

Tabel. Barselsfonden - afvikling af under- og overdækningen i tidligere år

1.000 kr., løbende p/l	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Akkumuleret over- og underdækning, primo året	-27.808	-24.176	-20.544	-16.912	-13.280	-9.648	-7.718	-5.788	-3.858	0
Afvikling af over- og underdækning	3.632	3.632	3.632	3.632	3.632	1.930	1.930	1.930	1.930	1.928
Akkumuleret over- og underdækning, ultimo året	-24.176	-20.544	-16.912	-13.280	-9.648	-7.718	-5.788	-3.858	-1.928	0

Der forventes i 2019 et forbrug vedrørende barselsfonden i størrelsesordenen 151,2 mio. kr., svarende til en stigning på 2,2 mio. kr. i forhold til vedtaget budget 2018, som overføres fra forvaltningerne til KS.

Stigningen vedrører lønfremskrivning på 4,1 mio. kr. og en afvikling af tidligere mindreforbrug, der øger den samlede tilbagebetaling til kassen med 1,9 mio. kr. som følge af et merforbrug i ordningen i regnskab 2017. Den samlede afvikling af tidligere års merforbrug udgør 3,6 mio. kr. 2019

Løn og Københavns arbejdstidsplanlægningssystem (KAS)

Opkrævningerne på løn og KAS omfatter ud over udgifter til drift og administration af lønsystemet, udgifter til vedligehold, administration og licenser til KAS.

Forvaltningernes betaling til ordningen øges i 2019 med 4,9 mio. kr. i forhold til vedtaget budget 2018 mens der overføres bevillinger fra forvaltningerne til KS for i alt 4,2 mio. kr. De samlede udgifter for ordningen stiger med 9,0 mio. kr., jf. nedenstående tabel. De stigende udgifter vedrører

- 4,1 mio. kr. vedrører Ferie og fravær. Der er med budget 2018 indarbejdet en bevilling i 2019 til drift af kommunes løsning af ledelsesinformation vedrørende ferie og fravær. Bevillingen er på 4,1 mio. kr. Det sker med baggrund i udfasning af Rubin.
- 2,3 mio. kr. vedrører Vagtplansystem. Der er tale om en stigende udgift til KMD, som følge af pristalsreguleringer samt udgifter til drift og vedligehold af ændringsanmodninger.
- 0,2 mio. kr. vedrører en modregning som følge af kompensation til særlige enheder under BUU på lønhjemtagelsen.
- 0,1 mio. kr. vedrører pris- og lønfremskrivning.

Tabel. Samlede udgifter for løn og Københavns arbejdstidsplanlægningssystem (KAS)

1.000. kr., løbende p/l	VB2018	IC 2019	Ændring
Lønssystem	18.730	19.936	1.206
Vagtplansystem	6.765	9.037	2.272
Overførte driftsudgifter, herunder medarbejdere vedrørende lønanvisning samt intern administration mv.	50.587	50.587	0
Ferie og fravær udgifter	0	4.100	4.100
Særopgaver for BUF	5.667	5.667	0
Udgifter i alt	81.749	89.327	7.578
Ferie og fravær (bevilling)	0	4.100	4.100
Særopgaver BUF (bevilling)	5.667	5.667	0
Kompensation af særlige enheder (lønhjemtagelse)	-1.633	-1.633	0
Pris og lønfremskrivning	0	101	101
Bevilling i alt	4.034	8.235	4.201
Opkræves i alt	77.715	81.092	3.377

Arbejdsskade

KS forventer i 2019 udgifter for 51,5 mio. kr. vedrørende arbejdsskadeordningen. Det svarer til en samlet ændring på -0,9 mio. kr. som overføres fra KS til forvaltningerne. De faldende udgifter dækker over

- Fald på -6,7 mio. kr. som vedrører en afvikling af en pulje til Arbejds- og Erhvervsstyrelsen behandling af sager fra tidligere år. Arbejds- og Erhvervsstyrelsen har færdigbehandlet sagerne, hvorfor der ikke er behov for puljen længere.
- Stigning på 6,9 mio. kr. som følge af en revideret forventning til antallet af skadesudbetalinger i 2019.
- Stigning på 1,3 mio. kr. som følge af regulering af lønstigning
- Fald på -1,3 mio. kr. som vedrører effektivisering fra budget 2018 ” Styrket fokus på arbejdsulykker”. I 2018 igangsættes via Arbejdsmiljø København

et tværgående samarbejde med styrket fokus på forebyggelse af arbejdsulykker og læring af best-practice. Forslaget skal gennem forebyggelse reducere kommunens direkte omkostninger til arbejdsulykker.

- Fald på -0,8 mio. kr. som følge af et faldende administrationsgebyr til Staten
- Fald på -0,3 mio. kr. som følge af et forventes merforbrug på 3,3 mio. kr. i regnskab 2017, som håndteres over en ti årig periode startende fra 2019

Tabel. Arbejdsskade

1.000. kr., 2019 p/1	Budget 2018	Budget 2019	Ændring
Skadeudbetaling og behandlinger	37.161	44.033	6.872
Administrations udgifter, Staten	5.166	4.375	-791
Intern administration	3.414	3.414	0
Reservepulje – afvikling af genoptagne sager fra AES	6.650	0	-6.650
Total	52.391	51.822	-569
Afvikling af over- og underdækning	0	-329	-329
Total	52.391	51.493	-898

Arbejdsgiverfunktion

KS forventer udgifter i 2019 for 20,4 mio.kr. vedrørende kommunens Fælles Arbejdsgiverfunktion. Denne forventning bygger på forudsætninger fra den nuværende overenskomstperiode, der udløber i marts 2018.

De kommunale overenskomstforhandlinger gennemføres primo 2018, og i den forbindelse fastlægges udgiftsniveauet for den Fælles Arbejdsgiverfunktion for den kommende overenskomstperiode (forventeligt for perioden 2018-2020).

Tabel 8. Budgetforudsætninger for arbejdsgiverfunktion i 2019

1.000. kr., årets p/1	2018 (VB2018)	2019 (IC 2019)	Afvigelse
Arbejdsgiverfunktion	19.811	20.400	589

Der forventes stigende udgifter for 0,6 mio. kr. som følge af stigningen i betalinger til KL til puljer, der fastsættes i overenskomsten. Københavns Kommunes betaling til puljerne afhænger af antallet af ansatte. Den samlede ændring fra 2018 til 2019 på 0,6 mio. kr. overføres til KS fra den pulje af tilbageholdte lønfremskrivningsmidler, der ligger under Økonomiudvalget.

Fællessystemer og driftsaftaler

Ordningen omfatter driftsaftalen, herunder Mainframe-løsningerne og en række fællessystemer. Fællessystemerne omfatter dels følgende systemer: KKnet, Schultz Lovsystem, Budgetweb, kk.dk.

Bevillingsfinansierede fællessystemer

Udgiften til de bevillingsfinansierede fællessystemer forventes i 2019 at være 5,1 mio. kr. højere end vedtaget budget 2018, jf. tabel nedenfor. Stigningen vedrører:

- Stigning på 4,1 mio. kr. som følge af et ophør af afdrag på et internt lån vedrørende mainframeopgradering.
- Stigning på 1,1 mio. kr. vedrørende udvidelser på webplatformen på kk.dk og kk-intra.
- Fald på -0,1 mio. kr. som følge af mindre aktivitet og dermed færre udgifter til Budgetweb.

Tabel. De bevillingsfinansierede fællessystemer

1.000 kr., 2019 p/l	2018 (VB2018)	2019 (IC2019)	Ændring
kk-dk	2.596	7.832	5.236
Schultz Lovsystem	889	889	0
Budgetweb	487	400	-87
Total	3.972	9.121	5.149

Monopolbrud

I budget 2018 blev en række ordninger under driftsaftaler bevillingsgjorte i det KL og Staten har aftalt at opsigte aftaler med KMD – denne øvelse er benævnt Monopolbruddet.

I forbindelse med det fælleskommunale monopolbrud på en række kritiske it-systemer har Københavns Kommune indgået aftaler vedr. udskiftning og implementering af disse systemer. Den samlede bevilling til monopolbrud er på 26,8 mio. kr. i 2019, som dækker udskiftning af en række systemer. Der er et samlet fald fra 2018 til 2019 på -5,2 mio. kr., som dækker over

- Fald på -6,0 mio. kr. vedrørende faldende udgifter til KMD Social pension, P-data, KMD social Pension Porto og Print, KMD Systemejerskab. Faldet i udgifter var medtaget i businesscasen vedr. monopolbruddet.
- Stigning på 0,8 mio. kr. som følge af pris og lønregulering.

Opkrævningsfinansierede fællessystemer og driftsaftalen

Ordningen omfatter følgende systemer, som KIT afregner aktivitetsbaseret med forvaltningerne: eDoc, KMD Indkomst, AD/Exchange, ZI-systemet og eBlanket. I følgende gennemgås fordelingsnøglerne og den forventede opkrævning per fællessystem.

KIT forventer at opkræve 24,1 mio. kr. for opkrævningsfinansierede fællessystemer, *jf. tabellen nedenfor.*

Betalingen til fællessystemer forventes reduceret i 2019 med 4,8 mio. kr. i forhold til vedtaget budget for 2018. Forvaltningerne skal være opmærksomme på, at 2,4 mio. kr. heraf, er korrigeret i udvalgenes rammer som del af udvalgenes stigende profiler i 2019.

Tabel. Ændring opkrævningsfinansieret fællesystemer

1.000 kr. årets p/l	eDoc	KMD Indkomst	AD/Exchange	ZI-systemet og e-blanket	Overførte driftsudgifter, herunder intern administration mv.	I alt
2018 (VB2018)	12.652	5.480	8.976	422	1.381	28.911
2019 (VB2019)	15.238	4.950	2.451	126	1.381	24.146
Ændring	2.586	-530	-6.525	-296	0	-4.766

Reduktionen på -4,8 mio. kr. skyldes

- Fald i udgifter til AD/Exchange på -6,5 mio. kr. Reduktion har baggrund i overgang til Office 365 hvor Exchange overgår til skyen.
- Stigning i udgifterne til e-doc på 2,6 mio. kr. i medfør af indførelsen af EUs nye persondataforordning, som træder i kraft maj 2018, og som bl.a. indebærer behov for flere licenser.
- Fald i udgifterne til KMD-indkomst på 0,5 mio. kr. som følge af en forventning om faldende aktivitet idet et af KOMBITS systemer vil kunne overtage funktionen.
- Fald i udgift til ZI-systemet 0,3 mio. kr. idet systemet udfases

Tabel 11. Forvaltningsfordelt opkrævning af fællessystemer

1.000 kr., årets p/l	eDoc	KMD Indkomst	AD/Exchange	ZI-systemet og e-blanket	Overførte driftsudgifter, herunder intern administration mv.	I alt
BUF	1.362	925	392	-	124	2.803
KFF	1.487	555	147	126	135	2.449
SOF	3.004	254	662	-	272	4.191
SUF	1.356	57	662	-	123	2.198
TMF	3.394	-	196	-	308	3.898
ØKF	3.960	44	196	-	359	4.559
BIF	620	3.115	196	-	56	3.987
Revisionen	31	-	-	-	3	34
Borgerrådgiveren	24	-	-	-	3	27
I alt	15.238	4.950	2.451	126	1.381	24.146

Driftsudgifter

KIT forventer at opkræve 13,6 mio. kr. for driftsaftalerne *jf. tabellen nedenfor*. Dette svarer til den opkrævning, der forventes i 2018, når der er taget højde for, at udgifter til KØR og Mainframe reguleries via bevillinger i forbindelse med Monopolbruddet.

Tabel. Udgifter til Driftsaftaler

1.000. kr. 2019 p/l	VB2018	IC2019	Ændring
Driftsaftaler	7.804	7.804	0
Overførte driftsudgifter, herunder contract management samt intern administration mv.	5.750	5.750	0
Afdrag på internt lån	0	0	0
Total	13.554	13.554	0

KIT administrerer driftsaftalerne på vegne af Københavns Kommune. Driftsaftalerne dækker de centrale KMD systemer, der anvendes på tværs af forvaltningerne.

3.9. Tjenestemandspensioner

Kommunen har udgifter til tjenestemandspensioner på både serviceområdet og forsyningsområdet. I 2019 forventes en samlet udgift på 1.276 mio. kr. (2019 p/l), fordelt med 1.060 mio. kr. på service og 216 mio. kr. på forsyning, jf. tabel.

Tabel. Udgifter til tjenestemænd pba. prognose december 2017

Mio. kr., løbende p/l	2019	2020	2021	2022
Service, udgifter	1.628	1.693	1.758	1.834
Service, indtægter	-568	-583	-598	-614
Service i alt	1.060	1.110	1.160	1.220
Forsyning, udgifter	230	232	234	236
Forsyning, indtægter	-14	-14	-14	-15
Forsyning i alt	216	218	220	221
I alt	1.276	1.328	1.380	1.441

Note: Indtægter vedrører fortrinsvis refusioner som følge af historiske overdragelser af tjenestemænd fra fortrinsvis staten og Frederiksberg Kommune.

Nettoudgifterne vedrørende serviceområdet er i IC 2019 opjusteret med 55 mio. kr. sammenlignet med vurderingen i 2019 ifm. budget 2018, jf. tabel.

Tabel. Udvikling udgifter til tjenestemænd pba. prognose december 2017

Mio. kr., løbende p/l	2019	2020	2021	2022
Service i alt VB 2018	1.005	1.032	1.058	1.086
Service i alt IC 2019	1.060	1.110	1.160	1.220
Service, forskel	55	78	102	134
Forsyning i alt VB 2018	202	203	204	205
Forsyning i alt IC 2019	216	218	220	221
Forsyning, forskel	14	15	16	16
I alt, forskel mellem IC 2019 og VB 2018	69	83	118	150

Stigningen skyldes, at der underliggende er en forskydning imellem de refusionsdækkede grupper og de grupper, hvor kommunen ikke henter refusion. Dette betyder, at andelen af ikke refusionsberettigede vokser relativt i forhold til gruppen af refusionsberettigede. Samtidig med at der årligt er en begrænset stigning i antallet af pensionister, jf. tabel.

Tabel. Årlig vækst i antal pensionerede tjenestemænd

Antal	2018	2019	2020	2021	2022
Service	47	67	70	73	77
Forsyning	-43	-29	-30	-31	-33
I alt	4	38	40	42	44

KS har til brug for budgetlægningen af tjenestemandspensionerne i 2019 taget en ny budgetteringsmodel i brug.

På baggrund af prognosen budgetteres kommunens udgifter til tjenestemandspensioner i 2019 til 1.060 mio. kr. Der er i budgettet indarbejdet en risikoreserve, der svarer til ca. 1,5 pct. af ordningens forventede udgift svarende til ca. 15 mio. kr.

Budgetlægningen i overslagsårene 2020-2022 bygger på udgiftsniveauet i 2019, som år på år er fremskrevet med den forventede stigningstakt i antallet af ikke refusionsberettigede tjenestemænd fra 2017 til 2018 på 2,14 pct. Der er i overslagsårenes budget tilsvarende indarbejdet en risikoreserve i størrelsesordenen 1,5 pct. af ordningens budget.

KS har ultimo november afholdt møde med en aktuar med henblik på at validere forventede udgifter til tjenestemænd for 2018 og 2019. Ved augustindstillingen til

budget 2019 vil tidligere indmeldte forventninger for 2019 blive revideret på baggrund af aktuarens udarbejdede prognose ligeledes for 2019.

Fremadrettet vil KS årligt få foretaget en supplerende ekstern beregning af de forventede udgifter for næstkommende år. Derved kan resultatet for KS' model sammenholdes med resultatet fra aktuaren og med henblik på at kvalitetssikre budgetteringen.

3.10. Overgang fra tjenestemand- til overenskomstansættelse

Økonomiudvalget vedtog i forbindelse med behandlingen af IC 2010 en fremadrettet model for håndtering af forvaltningernes og Koncernservices merudgifter i forbindelse med overgang fra tjenestemand- til overenskomstansættelse. I IC 2013 blev modellen ændret for at forbedre incitamentsstrukturen. Kompensationen er 5.000 kr. pr. person, hvilket var den gennemsnitlige kompensation i budget 2012. Forvaltningerne kompenseres årligt for den løbende overgang, indtil alle kommunens tjenestemandsansatte er erstattet af overenskomstansatte. På baggrund af en opgørelse af forvaltningernes afgang af tjenestemænd og tilgang af overenskomstansatte, herunder oplysninger om stillingsbetegnelser, beregner Økonomiforvaltningen en kompensation, som indarbejdes i forvaltningernes rammer i forbindelse med juniindstillingen for budget 2019. Forvaltningerne skal indberette oplysninger vedr. afgang af tjenestemænd og tilgang af overenskomstansatte til Økonomiforvaltningen sammen med budgetbidraget den 30. april 2018 i skabelon udsendt til forvaltningerne efter Økonomiudvalgets behandling af IC 2019.

3.11. Indarbejdelse af flat-ratemodel for udvendigt vedligehold af kommunens bygninger

Med budget 2018 blev Københavns Ejendomme og Indkøb budget løftet med i alt 262 mio. kr. (2019 p/l) ifm. vedtagelse af en ny styringsmodel for udvendigt vedligehold af kommunens bygninger. Det blev samtidig besluttet, at udgifterne til flat-ratemodellen for udvendigt vedligehold af kommunens bygninger i perioden 2019 til 2027 skal indarbejdes med IC 2019. Med indkaldelsescirkulæret er Københavns Ejendomme og Indkøbs anlægsbudget til renovering og vedligehold derfor blevet løftet med 262 mio. kr. (2019 p/l) årligt fra 2019 til 2027.

3.12. Indarbejdelse af udgifter til Moderniseringsplan 2

Med budget 2018 blev parterne enige om, at udgifterne til Moderniseringsplan 2 i årene 2022-2025 på i alt 322,7 mio. kr. (2019 p/l) indarbejdes i Indkaldelsescirkulære for budget 2019. Midlerne indarbejdes i budgetrammerne, jf. tabel.

Tabel. Udgifter til Moderniseringsplan 2

1.000 kr., 2019 p/l						
		2022	2023	2024	2025	I alt
Service	Merudgifter ift. Leje af Servicearealer	14.367	11.051	14.887	20.235	60.540
Anlæg	Montering af servicearealer	-	-	12.571	-	12.571
Finansposter	Indskud i Landsbyggefonden	26.356	33.735	-	-	60.090
Finansposter	Deponering	-	-	81.688	107.856	189.543
I alt		40.723	44.785	109.145	128.090	322.744

I overensstemmelse med budgetaftalen følges der op på forudsætningerne for udviklingen af Moderniseringsplan 2 i forbindelse med den årlige demografiregulering.

3.13. Beskæftigelsestilskud, forsikrede ledige

På dagpengeområdet modtager Københavns Kommune et beskæftigelsestilskud, der dækker kommunens udgifter til A-dagpenge og løntilskud. Negative ubalancer på beskæftigelsestilskuddet dækkes af kommunens økonomiske råderum. Udgifterne og indtægterne på området, som dækkes af beskæftigelsestilskuddet, har de seneste år vist sig vanskelige at forudsige og ændrer sig betydeligt med de løbende ledighedsskøn. Det er således et område med stor usikkerhed i budgetlægningen.

Den endelige opgørelse af ubalancen på beskæftigelsestilskuddet i 2015 og 2016 udgør hhv. -138 mio. kr. og -178 mio. kr. (2019 p/l) og ubalancen har gennemsnitligt været -127 mio. kr. (2019 p/l) i årene 2012-2016. Den foreløbige ubalance for 2017 er opgjort til -145 mio. kr.

Den foreløbige ubalance for 2018 udgør et underskud på -138 mio. kr. ved vedtaget budget i oktober 2017. Beskæftigelsestilskuddet for 2018 bliver midtvejsreguleret i juli 2018 og efterreguleret i juli 2019 i henhold til den faktiske ledighedsudvikling hhv. på landsniveau og for landsdelen. For 2017 modtog København en negativ midtvejsregulering på ca. 8,9 mio. kr. (2019 p/l) med tilskudsudmeldingen i juli 2017. Den negative ubalance på -138 mio. kr. for 2018 er således kun et foreløbigt resultat. Den endelige ubalance for 2018 og 2019 forventes at være negativ på baggrund af erfaringer fra tidligere år. Ubalancen fra vedtaget budget 2018 lægges til grund for det nye skøn for ubalancen i 2019.

Der er en ubalance på -138 mio. kr. med IC 2019. Tabellen nedenfor viser bevægelserne på området. Det bemærkes, at muligheden for indarbejdelse af beskæftigelsestilskuddet i kommunernes i det generelle tilskuds- og udligningssystem indgår i kommissoriet for finansieringsudvalget under Økonomi- og Indenrigsministeriet, som bl.a. skal arbejde med tilpasning af det kommunale tilskuds- og udligningssystem som følge af refusionsomlægningen jf. bilag 1.

Tabel. Beskæftigelsestilskuddet i Københavns Kommune

Mio. kr., 2019 p/l	2015 (endelig opgørelse)	2016 (endelig opgørelse)	VB2018 (foreløbigt resultat)	IC 2019 (skøn)	2019-2021 (skøn)
Beskæftigelsestilskud	1.748	1.625	1.545	1.545	1.545
Udgifter BIU	-1.886	-1.803	-1.683	-1.683	-1.683
Balance	-138	-178	-138	-138	-138

3.14. Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet

I budgetlægningen af den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet tages der højde for den demografiske udvikling i København og eventuelt forventet meraktivitet i forhold til KL's skøn. Niveaulet for den kommunale medfinansiering i 2019 er indledningsvis opgjort ved at videreføre niveauet fra budget 2018 reguleret med regionernes p/l. Med IC 2019 reserveres i lighed med tidligere år en pulje på 36,6 mio. kr. varigt til kommunal medfinansiering, svarende til Københavns Kommunes forventede demografiske udvikling fra 2017 til 2018. Midlerne reserveres foreløbigt i en pulje under Økonomiudvalget, jf. tabel.

Tabel. Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet

Mio. kr., 2019 p/l	Vedttaget budget 2018	Pulje til demografisk udvikling	IC 2019
Kommunal medfinansiering	2.013,6	36,6	2.050,2

Note: I vedtaget budget 2018 indgår pulje på 27,7 mio. kr. under ØKF til imødegåelse af usikkerhed i udgiftsskønnet pga. ændring af betalingsmodellen for kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet.

Den 1. januar 2018 trådte en ny aldersdifferentieret model for kommunal medfinansiering i kraft, hvor medfinansieringen udgør 20 pct. for de 3-64 årige, 45 pct. for hhv. 0-2 og 65-79 årige samt 56 pct. for de 80+ årige. Udgangspunktet for den nye model er, at den skal være udgiftsneutral for kommunerne under ét. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Økonomiforvaltningen vil følge udgiftsudviklingen i 2018 tæt frem mod budgetforslaget for 2019, så der i budgetlægningen for 2019 kan tages højde for eventuelle afvigelser fra de forventede konsekvenser af den nye betalingsmodel.

3.15. Refusion for særligt dyre enkeltsager

I Københavns Kommune hjemtages refusion for særligt dyre enkeltsager (SDE) af Socialforvaltningen for henholdsvis Socialforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Fremskrivning

Det foreløbige indtægtsniveau for SDE i 2019 tager udgangspunkt i en fremskrivning af niveauet fra 2018 baseret på satsreguleringsprocenten.

Tabel. Indtægtsniveau for SDE i IC 2019 fordelt på forvaltninger

Mio. kr., 2019 p/l	IC 2019 Årligt indtægtsniveau 2019-2022
Socialudvalget	-161,2
Sundheds- og Omsorgsudvalget	-1,8
Børne- og Ungdomsudvalget	-4,0
I alt	-167,0

Note: Negativt fortegn indikerer indtægt

Fastlæggelse af 2019-niveauet

Den samlede indtægtsramme for SDE for kommunerne i 2019 beslutes med Aftale om kommunernes økonomi for 2019, der forventes at foreligge medio juni 2018. Økonomiforvaltningen og fagforvaltningerne drøfter ultimo juni 2018 forudsætningerne for fagforvaltningernes forventninger til indtægtsniveauet i 2019. Det sker på baggrund af notat udarbejdet af fagforvaltningerne om forventningerne til hjemtagning af refusionsindtægter.

Tilsvarende fastlæggelsen af indtægtsniveauet i budget 2018 tages der udgangspunkt i forvaltningernes forventninger til antallet af personer, som vil udløse refusion, samt de forventede ændringer i servicen på de refusionsbelagte områder.

Reguleringen af indtægtsniveauet for forvaltningerne sker med augustindstillingen.

Håndtering af eventuelt mer- eller mindreforbrug

Der foretages særskilt opfølgning i forhold til det vedtagne indtægtskrav for SDE i forbindelse med prognoserne for hver forvaltning. I den forbindelse forklares eventuelle afvigelser vedrørende indtægter fra SDE særskilt. I forbindelse med oktoberprognosen vil eventuelle bevillingsmæssige ændringer blive indarbejdet med den generelle opgørelse af overførsler mv. På den baggrund tages der udgangspunkt i korrigeret budget i forbindelse med regnskabsforklaringerne det pågældende år. Endeligt kan eventuelle afvigelser (positive som negative) i forhold til det vedtagne budget indgå i regnskabslukningen i det pågældende år.

Tabel. Tidsplan for budgettering af indtægtsniveau for SDE i budget 2019

Aktivitet	Datagrundlag	Dato
Tidligere års indtægtsniveau vedrørende SDE videreføres og indgår i samlet niveau for overførsler	Baseret på overførselsudgifter i tidligere års VB, korrigeret for kendte ændringer siden budgetvedtagelsen og fremskrevet med satsreguleringsprocent	IC 2019, januar 2018
Niveau fra IC videreføres i budgetbidraget	Se ovenfor	Primo maj 2018
Samlet indtægtsramme for kommunerne i 2019 udmeldes med Aftale om kommunernes økonomi for 2019	Aftale om kommunernes økonomi for 2019 mellem regeringen og KL	Uge 23/24 2018
Socialforvaltningen fremsender notat til Økonomiforvaltningen om forventet indtægtsniveau for SDE i 2019. Notatet er godkendt af BUF, SUF og SOF.	Forventet antal, der udløser refusion, og ændringer i service på områder, der udløser refusion	22. juni 2018
Eventuel dialog mellem fagforvaltningerne og Økonomiforvaltningen om indtægtskrav for SDE mhp. fastsættelse af niveau for indtægter fra SDE i budgetforslag 2019	Notat fra SOF (på vegne af SOF, SUF og BUF)	Uge 26 og primo uge 27 2018
Regulering af indtægtskravet i budgetforslag 2018 foretages med augustindstillingen	Notat fra SOF (på vegne af SOF, SUF og BUF), samt Augustprognosen 2018	Augustindstillingen 2019, august 2018

3.16. Redegørelse vedrørende integrationsindsats

Som i de foregående budgetår og hjemlet via Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets forpligtelser i Styrelsesvedtægten § 20, stk. 4 til at følge op på den tværgående integrationspolitik vil udvalgene skulle redegøre for deres integrationsindsats, herunder status på målopfyldelse og økonomi. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil gå i dialog med de øvrige forvaltninger herom.

3.17. Indtægtsområdet på betalingsparkering

Teknik- og Miljøforvaltningen har i forlængelse af parkeringsanalysen 2017 igangsat en proces, der har til formål at udvikle modeller, der med udgangspunkt i konkret data, kan klarlægge de områder, hvor forvaltningen vurderer, at der er særlig økonomisk usikkerhed. Dette har udmøntet sig i fire konkrete aktivitetsspor: Mobildata for solgt tid (faktisk parkeringstid), udvikling i salg af licenser og andre produkter fra p-butikken, afdækning af brug af byen, der påvirker indtægterne, samt usikkerhed om den fremtidige delebilsordning. Teknik- og Miljøforvaltningen vil i samarbejde med Økonomiforvaltningen analysere området i foråret 2018 forud for juniindstillingen med henblik på at afdække, om der er behov for tilrettelse af budgettet.

3.18. Tabslån

Københavns Kommune har inden for rammen af tidligere byfornyelseslovgivning kunne give tilsagn om støtte til byfornyelsesprojekter som tabslån. Støtten blev givet som erstatning til en ejer for dennes investering i vedligeholdelsesarbejder, der ikke kan medføre en tilsvarende forhøjelse af lejeindtægten. Kommunen har sam-

men med staten dækket afdrag og renteudgifter på det lån, som ejeren har optaget til at dække udgifterne til investeringen. Tabslåne er optaget frem til 2001, hvor ny lov ændrede praksis på området. Kommunens udgifter til låne er aftagende, og der vil opstå et stigende strukturelt mindreforbrug over årene i takt med, at låne tilbagebetales og ophører.

Det fremgik af IC 2018, at det skal analyseres hvordan bevillingen byfornyelse, ydelsesstøtte skal tilpasses, herunder profilen for tilbagebetalingen, som kan danne grundlag for en løbende korrektion af Teknik- og Miljøudvalgets ramme i forbindelse med at låne betales ud. Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejder frem mod juniindstillingen for budget 2019 en analyse af, hvordan bevillingen byfornyelse, ydelsesstøtte skal tilpasses.

3.19. Ungeindsats

Et flertal i Folketinget har indgået Aftale om bedre veje til uddannelse og job af 13. oktober 2017. Aftalepartierne er enige om, at der etableres en ny forberedende uddannelse til unge under 25 år, der har brug for forudgående faglig eller personlig opkvalificering for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. Uddannelsen får navnet Forberedende Grunduddannelse (FGU) og der forventes fremsat et lovforslag i foråret 2018.

Der er igangsat et arbejde med deltagelse af Børne- og Ungdomsforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Socialforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Økonomiforvaltningen med henblik på at udarbejde scenarier, der skaber sammenhæng mellem de faglige og organisatoriske aspekter af, hvorledes Københavns Kommune kan leve op til den del af aftalens indhold, der omfatter en kommunal ungeindsats. Scenarierne skal danne baggrund for at udvikle et beslutningsgrundlag, der samtidig bidrager til de overordnede faglige og økonomiske mål om:

1. Flere unge, der påbegynder og gennemfører ungdomsuddannelser,
2. Færre unge ledige, og
3. Mere effektiv ressourceudnyttelse i kommunen.

Det konkrete mål for samarbejdet er, at der foreligger et beslutningsgrundlag og en fælles implementeringsplan frem mod forhandlingerne om budget 2019, som fastlægger den fremtidige organisering og økonomi ifm. en sammenhængende kommunal ungeindsats.

Supplerende har kommunerne efter den nugældende lovgivning en forpligtelse til at levere EGU-pladser til alle, der er i målgruppen for disse. I overførselssagen 2016-2017 blev det vedtaget at afsætte midler til 100 ekstra EGU-praktikpladser. Endvidere blev det vedtaget, at finansiering af lovmæssige EGU-pladser fremover håndteres med Indkaldescirkulæret. Behovet for EGU-pladser i 2019 er forbundet med stor usikkerhed, jf. også det ovennævnte arbejde. Der foretages en vurdering af finansieringsbehovet ifm. juniindstillingen for budget 2019.

3.20. Modtagelse af gaver

Med budget 2018 blev det besluttet, at der skal udarbejdes en nye beslutningsproces for afledt drift til anlægsprojekter, der modtages som gaver fra eksterne aktører. Modtagelse af gaver, der kræver afledt drift på op til 2 mio. kr. årligt vil fremover løbende blive behandlet i fagudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen. De afledte driftsudgifter til de godkendte gaver indarbejdes efterfølgende i budgetforslaget for det kommende år. Gaver, hvor de afledte driftsudgifter overstiger 2 mio. kr., eller gaver der kræver øvrige investeringer fra kommunens side, skal behandles særskilt i budgetforhandlingerne, idet omfanget af beslutningerne er af en størrelse, hvor de bør prioriteres i forhold til øvrige budgetprioriteringer.

3.21. Afsættelse af nye driftsbevillinger i politiske aftaler

Når der i forbindelse med politiske aftaler (overførselssager og budgetforhandlinger) afsættes driftsbevillinger, træffes der beslutning om, hvorvidt driftsbevillingen afsættes varig eller midlertidig. Fra budget 2019 og fremadrettet vil følgende være udgangspunkt for, hvornår driftsbevillinger afsættes hhv. varigt og midlertidigt.

Der tages udgangspunkt i alle de tilfælde, hvor der i et budgetnotat er angivet en udgiftsprofil i alle budgetoverslagsår (for budget 2019 er det frem til 2022), men også hvis det f.eks. i et budgetnotats tekst er angivet, at bevillingen ønskes afsat varigt. Udgangspunktet vil altid kunne afviges ifm. konkrete tiltag, såfremt der træffes en særskilt politisk beslutning om det i en budgetaftale. Midlertidige bevillinger vil som altid kunne forlænges ved politisk prioritering ved bevillingsudløb.

Initiativer, hvor driftsbevillinger som udgangspunkt lægges ind i budgetterne som varige bevillinger

- Udmøntning af varigt afsatte driftsmidler i finanslove
- Udmøntning af varigt afsatte driftsmidler i økonomiaftaler
- Afledte driftsudgifter til drift af nye kommunale ejendomme/faciliteter
- Afledte driftsudgifter til vedligeholdelse og drift af nye veje, broer og lignende

Initiativer, hvor driftsbevillinger som udgangspunkt lægges ind i budgetterne som midlertidige bevillinger

- Driftsudgifter afsat til specifikke events
- Driftsudgifter afsat i puljer
- Driftsudgifter afsat til undersøgelser
- Driftsudgifter afsat til tidsafgrænsede projekter
- Driftsudgifter og tilskud afsat til drift af tilbud, der drives af eksterne aktører samt driftsudgifter og tilskud til projekter, der udføres af eksterne aktører.

Forvaltningerne skal fortsat udarbejde fyldestgørende budgetnotater, således at det fremgår klart, hvis et tiltag, der falder ind under kategorien for varig bevilling, fagligt set kun har behov for en midlertidig bevilling eller f.eks. en faldende profil.

En række driftsbevillinger vil ikke falde ind under ovenstående kategoriseringer, herunder bl.a. nye driftsbevillinger der har karakter af serviceløft eller opprioriteringer af et driftsområde. Disse driftsbevillinger vil som udgangspunkt blive afsat

midlertidigt, da det bl.a. giver mulighed for at revurdere og evaluere initiativet, når finansieringen udløber. Såfremt nye driftsbevillinger politisk ønskes afsat varigt, vil det bero på det konkrete indhold og politisk stillingtagen til hver enkelt driftsbevil-
ling under budgetforhandlingerne.

4. Korrektioner indarbejdet i IC 2019

Nedenfor er oplyst korrektioner til udvalgenes budgettrammer, der indarbejdes med IC 2019.

4.1. Budgetkorrektioner indarbejdet i IC 2019 som følge af beslutninger i Borgerrepræsentationen

Siden vedtagelsen af budget 2018 er der i Borgerrepræsentationen foretaget en række beslutninger, der påvirker budget 2019 og overslagsårene 2020-2022. Disse beslutninger er indarbejdet i udvalgenes rammer. I bilag 3 er beslutningernes påvirkning af budget 2019 opgjort. Øvrige mindre tekniske korrektioner fremgår ligeledes af bilaget.

4.2. Kasseopbygning – anlægsperiodiseringer og periodisering af midler til tilskud i landsbyggefonden

Når forvaltningerne i forbindelse med anlægsoversigten periodiserer anlægsmidler mellem årene, reguleres bevillingen med den forventede prisstigning, så bevillingen ikke udhules af prisudviklingen. Idet midlerne oftest flyttes til senere år, giver den tilskrevne pris- og lønregulering et øget kassetræk i budgetåret. Derfor afsættes med IC 2019 midler til at dække det kassetræk, der opstår som følge af periodiseringen af midler mellem år. Dette kassetræk udgør 109,6 mio. kr., jf. tabel.

Der sker en tilsvarende prisregulering af midler til indskud i Landsbyggefonden på kommunens finansposter. Disse periodiseres i sagerne om bevillingsmæssige ændringer mellem år, hvorfor der opstår et ekstra kassetræk. Her afsættes også midler til at dække kassetrækket, som udgør i alt 38,0 mio. kr., jf. tabel.

Tabel. Kasseopbygning - anlægsperiodiseringer og periodisering af midler til indskud i landsbyggefonden i IC 2019

1.000 kr., løbende p/l	2019	2020	2021	2022	I alt
Anlægsperiodiseringer	68.021	-1.425	43.014	0	109.610
Reperiodisering af midler til indskud i landsbyggefonden	3.388	14.748	19.902	0	38.038

4.3. Pulje til salgsreservationsleje

Der er afsat en pulje til salgsreservationsleje på 25 mio. kr. i budget 2019. Puljen afsættes i henhold til principperne for salgsreservationsleje, som blev besluttet af Borgerrepræsentationen den 10. december 2015. I forbindelse med at ejendomme sættes til salg, anvendes puljen til at kompensere Københavns Ejendomme og Indkøb for afholdte udgifter samt manglende indtægter på de pågældende ejendomme. I forbindelse med regnskabet vil puljen blive reguleret på baggrund af det faktiske behov. Puljen finansieres via merindtægter på salg af ejendomme og rettigheder med en mellemfinansiering på kassen. Det er nødvendigt at afsætte puljen for at kunne realisere den budgetterede indtægt fra salg af rettigheder.

Puljens størrelse skal bl.a. ses i sammenhæng med kommende gennemførelse af samlokaliseringsscasen af administrative enheder, som blev besluttet i budget 2017.

4.4. Movia

Movia har i december 2017 udsendt basisbudgettet (trafikbestillings-grundlaget) for 2019. Movias basisbudget viser en á conto betaling i 2019 på 359,9 mio. kr. Movias basisbudget omfatter de forventede effekter af busnettets tilpasning efter den forventede åbning af Cityringen i sommeren 2019 med helårseffekt fra 2020. På den baggrund er den i budget 2018 afsatte pulje på 25 mio. kr. pr. år til tilpasning af busnettets ikke længere nødvendig.

Der afsættes i lighed med tidligere år 3 mio. kr. til drift og vedligehold af realtids trafikinformation, rutejusteringer, mv. samt en buffer på 10 mio. kr.

Samlet set afsættes der med IC 2019 i alt 372,9 mio. kr. til busdrift, svarende til et fald på 8,2 mio. kr. i 2019 ift. niveauet i vedtaget budget 2018, jf. tabel. Faldet skyldes hovedsageligt, at den afsatte pulje på 25 mio. kr. til tilpasning af busnettets i 2019 alene imødegås af delårseffekt i Movias basisbudget for 2019.

Tabel. Movias budget i 2019-2022

1.000. kr., løbende p/l	2019	2020	2021	2022
Movias budget i VB 2018	381.024	392.610	390.499	390.499
Movias basisbudget	359.873	378.202	378.202	378.202
Usikkerhed i Movias budget	10.000	10.000	10.000	10.000
Trafikinfo, rutejusteringer mv.	3.000	3.000	3.000	3.000
Efterregulering regnskab 2017	0	0	0	0
Movias budget i IC 19	372.873	391.202	391.202	391.202
Ændring i alt	-8.151	-1.408	703	703

Efterregulering af regnskab 2017

I 2019 foretages en efterregulering af á conto betalingerne for 2017. Den endelige efterregulering opgøres i forbindelse med Movias regnskabsaflæggelse i februar 2018 og afregnes i januar 2019. Efterreguleringen for 2017 forventes indarbejdet med juniindstillingen.

Tilpasningen af busnettets til Cityringen

På nuværende tidspunkt kender Movia ikke det endelige driftsomfang, da busnettets fra åbningen af Cityringen ikke er politisk vedtaget i Borgerrepræsentationen. Den politiske vedtagelse af det tilpassede busnet sker i april 2018, hvorefter den endelige bestilling sendes til Movia inden 1. maj 2018.

I januar-februar 2018 gennemføres en høring af Movias forslag til det lokale busnet hos lokaludvalg, ældreråd, handicapråd og ungeråd. I høringsperioden kan der fremkomme ønsker om justeringer og tilføjelser, som kan medføre meromkostninger for busnettets, hvis de imødekommes af Borgerrepræsentationen.

Usikkerhed og videre proces

Trafikbestillingsgrundlaget er en tidlig fremskrivning af økonomien for 2019 og kan ikke betragtes som et budget. Trafikbestillingsgrundlaget vedrører en periode, der ligger 12-24 måneder ud i fremtiden, og i den periode kan en række faktorer ændre sig, herunder dieselpriser og renter. Historisk set er udsving på 5 pct. mellem trafikbestillingsgrundlaget og det endelige budget ikke unormale. Den afsatte bufferpulje på 10 mio. kr. skal ses i sammenhæng med denne usikkerhed. Movia bemærker særligt, at åbningen af Cityringen kan medføre større udsving, da det er behæftet med stor usikkerhed, hvordan passagererne vil skifte mellem bus og metro, når Cityringen åbner. Passagerens brugsmønster har stor indflydelse på den indtægt, der genereres i busserne.

Movias bestyrelse 1. behandler Movias budget for 2019 i juni 2018. Med udgangspunkt i 1. behandlingen vil Økonomiforvaltningen foretage en opdateret vurdering af Movias budget ifm. augustindstillingen. Movias bestyrelse vedtager budgettet for 2019 i september 2018.

4.5. Administrationsbidraget til Udbetaling Danmark

Københavns Kommune skal betale et årligt it-administrationsbidrag og administrationsbidrag til kundedrift til Udbetaling Danmark (UDK) under ATP. Med IC 2019 fastsættes budgettet i 2019 til 91,6 mio. kr., jf. tabel. Stigningen på 2,6 mio. kr. skal ses i sammenhæng med at Københavns Kommunes andel af de samlede administrationsbidrag til kundedrift stiger som følge af kommunens befolkningsvækst samt justerede pris- og lønskøn.

Tabel. Bidrag til UDK

1.000. kr., løbende p/l	2019	2020	2021
Administrationsbidrag til kundedrift afsat i budget 2018	72.768	66.937	65.958
Administrationsbidrag til it afsat i budget 2018	16.223	16.694	17.178
Samlet budget til UDK i 2019 afsat i budget 2018	88.991	83.631	83.136
Administrationsbidrag til kundedrift afsat i IC 2019	75.406	70.159	69.858
Administrationsbidrag til it afsat i IC 2019 (fastholdt)	16.223	16.694	17.178
Samlet budget til UDK i 2019 afsat i IC 2019	91.629	86.853	87.036
Ændret budget, forskel mellem IC 2019 og budget 2018	2.638	3.222	3.900

Overgang af systemer fra Københavns Kommune til Udbetaling Danmark

UDK opkræver fra og med 2016 et it-bidrag som følge af, at UDK overtager driften af en række it-systemer fra kommunerne, jf. augustindstillingen til budget 2018. It-bidraget betyder udgifter på godt 15 mio. kr. i 2018, som forventes at stige til over 40 mio. kr., når systemerne er fuldt indfaset. Udgifterne til it-bidraget modsvares i et omfang af, at kommunen ikke længere skal betale for en række it-systemer, der udfases i takt med at UDK overtager opgaverne.

Det bemærkes, at overdragelse af pensionssystemet har været kendetegnet ved en række væsentlige forsinkelser og usikkerheder, ligesom der er foretaget skift af leverandør. Samlet set vurderer Økonomiforvaltningen på nuværende tidspunkt

ikke, at der er sikkerhed for, hvorvidt den udmeldte tidsplan vil blive overholdt. På den baggrund er Københavns Kommunes budget til it-administrationsbidrag i 2019 ikke ændret, men fastholdt med niveauet i 2018.

Økonomiforvaltningen vil foretage en fornyet vurdering af budgettet til hhv. UDK og kommunens pensionssystemer i 2019 ifm. juniindstillingen.

4.6. Hovedstadens Beredskab

Københavns Kommunes budget til Hovedstadens Beredskab I/S (HBR) udgør 288,1 mio. kr. i 2019 og budgettet hæves med 1,1 mio. kr., jf. tabel.

Tabel. Københavns Kommunes driftstilskud til Hovedstadens Beredskab

1.000 kr., løbende p/l	2019	2020	2021	2022
Vedttaget budget 2018 til Hovedstadens Beredskab I/S	286.977	293.259	299.680	305.197
Københavns andel jf. vedtaget driftsbudget 2018, vedtaget juni 2017 (opdateret)	286.321	293.144	300.130	307.282
Afsat buffer, jf. vedtaget budget 2018 (fastholdt)	1.740	1.778	1.817	1.857
Afsat budget med IC 2019	288.061	294.922	301.948	309.141
Ændret budget med IC 2019	1.084	1.663	2.268	3.945

Som led i Økonomiforvaltningens løbende kvalitetssikring af budgettet er forvaltningen blevet opmærksom på, at det indarbejdede driftsbidrag til HBR ifm. budget 2018 ved en fejl ikke omfattede opdaterede pris- og lønskøn for 2019-2021. Med IC 2019 justeres budgettet med 1,1 mio. kr. i 2019 i overensstemmelse med det vedtagne driftsbidrag for 2019-2021. Herudover justeres niveau i nyt overslagsår 2022.

Der udestår en endelig afklaring af budgetgrundlaget for HBR. Arbejdet forventes afsluttet i løbet af foråret 2018. Den afsatte buffer på 1,7 mio. kr. i 2019 afspejler den tilbageværende usikkerhed.

Københavns Kommunes driftsbidrag til HBR i 2019 og overslagsårene 2020-2022 fastsættes af selskabets bestyrelse i juni 2018. Eventuelle ændringer ift. det afsatte budget indarbejdes med augustindstillingen.

4.7. Overførsler på Beskæftigelses- og Integrationsområdet

Det opdaterede skøn for overførsler mv. for 2018 på Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets område som følge af Økonomisk Redegørelse august 2017 blev indarbejdet et-årigt i 2018 med budget 2018. Med IC 2019 indarbejdes det sænkede skøn på -3,9 mio. kr. varigt fra 2019 og frem.

4.8. DM i Skills

I overførselssagen 2016/2017 blev det besluttet, at Københavns Kommune forpligter sig til at afholde DM i Skills i 2020, og finansieringen indarbejdes i indkaldelsescirculæret til budget 2019. Værtskabet forventes at være forbundet med udgifter til Københavns Kommune på 5,2 mio. kr. (2019 p/l), som dækker udgifterne til lokaleleje og et årsværk til at indgå i projektledelsen omkring arrangementet, jf. tabel.

Tabel. DM i Skills

1.000 kr., 2019 p/l	2019	2020
Lokaleleje og projektledelse	2.100	3.100

4.9. Renovering af Huset-KBH udskudt til 2019

I budgetaftalen for 2017 blev der afsat 4,0 mio. kr. (2017 p/l) til finansiering af indtægtstab i den periode, hvor Huset-KBH renoveres. Renoveringen er udskudt til 2019, og Kultur- og Fritidsforvaltningen tilbageførte derfor de afsatte midler i 2017 og 2018 til kassen i 4. sag om bevillingsmæssige ændringer behandlet af Borgerrepræsentationen den 14. december 2017. Med IC 2019 afsættes 4,1 mio. kr. i 2019 (2019 p/l) til finansiering af indtægtstabet under renoveringen.

4.10. Driftsudgifter til ungdomsboliger

I budgetaftalen for 2018 blev der afsat 20,0 mio. kr. til finansiering af 120 almene ungdomsboliger. Med IC 2019 reserveres der midler til afledt drift af de nye almene ungdomsboliger med 0,4 mio. kr. i 2020 og 0,9 mio. kr. i 2021 i puljen til afledte driftsudgifter til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter under Økonomiudvalget.

5. Rammer for budgetprocessen

5.1. Tidsplan for det videre budgetarbejde

Den politiske behandling af budget 2019 fremgår af nedenstående tabel.

Tabel. Tidsplan for politisk behandling af budget 2019

Aktivitet	Dato
Budgetseminar for Økonomiudvalget	23. og 24. jan.
ØU behandler indkaldelsescirkulæret for budget 2019 (IC 2019) herunder processen for Effektiviseringsstrategi 2019	24. jan.
ØU behandler indstilling om regulering af budgetrammerne for 2019 på baggrund af ny befolkningsprognose samt efterregulering af 2018 (demografireguleringen)	24. apr.
ØU behandler redegørelse for udvalgenes budgetbidrag til budgetforslag 2019 (juniindstillingen)	12. jun.
Budgetseminar for Økonomiudvalget	21. og 22. aug.
ØU 1. behandler budgetforslag 2019 (augustindstillingen)	22. aug.
BR 1. behandler budgetforslag 2019	30. aug.
Frist for indgåelse af budgetaftale og frist for eventuelle partier uden for aftalen til at indsende ændringsforslag til budgetforslag 2019 (kl. 12.00)	17. sep.
Ændringsforslagene til budgetforslag 2019 udsendes til Borgerrepræsentationen	21. sep.
ØU behandler indstillingen "Tekniske ændringsforslag til Budgetforslag 2019" (TÆF)	25. sep.
ØU 2. behandler budgetforslag 2019	25. sep.
Frist for partiernes indsendelse af underændringsforslag til ændringsforslagene til budgetforslag 2019 (kl. 12.00)	26. sep.
Afstemningsprogram med indarbejdede underændringsforslag udsendes til Borgerrepræsentationen	28. sep.
BR behandler indstillingen "Tekniske ændringsforslag til Budgetforslag 2019" (TÆF)	4. okt.
BR 2. behandler budgetforslag 2019	4. okt.

Den samlede tidsplan, herunder en række administrative frister mv. er vedlagt som bilag 7.

Særskilte tidsplaner for effektiviseringsstrategien for 2019 og for ansøgninger til investeringspuljen er fremsendt til forvaltningerne ultimo november og fremgår af kommunens interne økonomiportal:

<http://okonomiportalen.kkintra.kk.dk/indhold/investeringspuljer-201819>

5.2. Budgetnotater til forhandlingerne om budget 2019

Det indstilles, at forvaltningerne anmodes om at udarbejde budgetnotater vedrørende *need to* for risikosager, kapacitet og renovering, rettidig omhu samt 1-3 enkeltstående budgetnotater på specifikke udfordringer inden for fagforvaltningens område, jf. nedenfor. Der kan ligeledes udarbejdes tværgående budgetnotater, såfremt det ønskes administrativt eller politisk.

1. Need to - Risikosager

Uforudsete sager, der medfører større merudgifter, og som er forårsaget af lovgivning, udefrakommende begivenheder (arbejdstilsyn, konkurser, kontraktafklaringer mv.) o.lign.

Forvaltningerne har ansvar for at undersøge, hvorvidt risikosagen kan skaleres og det skal klart fremgå, at det er minimumssceneriet som betegnes som *need to*. Det betyder bl.a. ved ny lovgivning, at *need to* – risikosager kun omfatter udgifter til omkostningseffektivt at levere det serviceniveau som forudsættes som minimum i lovgivningen. Et højere serviceniveau end fastsat i lovgivningen vil således være op til særskilt politisk prioritering.

Forvaltningerne er forpligtede til at undersøge, hvorvidt udgifterne kan dækkes af kompenserende besparelser og interne omprioriteringer. Herudover skal der tages stilling til om *need to* udfordringen er afgrænset i tid eller varig.

2. Need to - Kapacitet

Etablering af den nødvendige kapacitet til tiden f.eks. daginstitutioner, skolespor, plejeboliger mv. samt afsættelse af midler til strategiske grundkøb. Forvaltningerne er forpligtede til at undersøge, om de selv kan dække behovet indenfor forvaltningens eksisterende bygningsmasse.

3. Need to - Renovering

Værdien af kommunens bygninger og veje mv. skal fastholdes. Der er afsat puljemidler i budgetforslag 2019 til at undgå yderligere nedslidning på henholdsvis veje, broer mv., samt afsat midler til genopretning af kommunens bygninger frem til 2027. Er der bygninger eller infrastruktur, som vil blive fordyret, såfremt finansieringen udskydes og ikke kan finansieres inden for de afsatte puljer eller inden for KEIDs og TMFs vedligeholdelses- og genopretningsbudgetter, kan disse indgå som *need to*.

Rettidig omhu

Rettidig omhu kan omfatte områder, hvor:

- udgifter stiger såfremt finansieringen udskydes,
- der er mulighed for at opnå ekstern medfinansiering, såfremt kommunen afsætter finansiering,
- der kan opnås en bedre udnyttelse af kommunens grunde i forbindelse med anlægsbyggerier f.eks. en ny svømmehal under en kommende skole,
- der er behov for afsættelse af afledte driftsudgifter til anlægsprojekter i forbindelse med afgivelse af rådighedsbeløb til anlægsprojekter.

1-3 specifikke udfordringer pr. forvaltning

Udfordringerne skal være konkrete udfordringer inden for fagforvaltningens område.

Fristen for indlevering af notaterne til Økonomiforvaltningen er torsdag den 9. august 2018 kl. 12.00. Arbejdet koordineres i kredsen af administrerende direktører med henblik på at fokusere udarbejdelse af budgetnotater.

5.3. Budgetnotatskabelon til budget 2019

Økonomiforvaltningen udsender i lighed med tidligere år en skabelon til forvaltningerne til udarbejdelse af budgetnotater til budgetforhandlingerne 2019. Det bemærkes, at der skabelonen for budget 2019 tilføjes et afsnit vedrørende forventet effekt og opfølgning, som forvaltningerne opfordres til at bruge generelt og dertil er obligatorisk for budgetønsker, hvor forslaget beskriver en adfærdsmæssig effekt for borgere. I afsnittet skal den forventede effekt af tiltaget beskrives med henvisning til fx erfaringer, evalueringer eller lignende og om muligt kvantificeret. Desuden opfordres forvaltningerne til i afsnittet at redegøre for opfølgning på tiltaget og evt. evaluering af tiltagets effekt. Herudover kan der forventes mindre rettelser til skabelonen sammenlignet med skabelonen til budget 2018.

6. Formelle retningslinjer for udvalgenes udarbejdelse af budgetbidraget

6.1. Overholdelse af Københavns Kommunes bevillingsregler

Københavns Kommunes gældende bevillingsregler er vedtaget af Borgerrepræsentationen den 4. oktober 2017 og kan bl.a. findes på kommunens interne økonomiportal:

<http://okonomiportalen.kkintra.kk.dk/>

I udarbejdelsen af budgetbidrag skal udvalgene overholde rammen for hvert af de tre styringsområder:

- Service
- Anlæg
- Overførsler mv.

Udvalgene skal fordele midlerne på hvert styringsområde på bevillinger. Hvis et udvalg ønsker en anden opdeling af bevillinger end i 2018, skal Økonomiforvaltningen kontaktes.

Af nedenstående tabel fremgår kommunens regler for bevillingsbindinger.

Tabel. Bevillingsregler

Styringsområde	Ændringer som fagudvalg selv kan beslutte	Ændringer som skal godkendes af ØU/BR
Service	Fagudvalget og forvaltning kan selv beslutte omflytninger inden for en bevilling.	ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem bevillinger. Der kan ikke gives tillægsbevillinger til service uden tilhørende servicemåltal.
Overførsler mv.	Fagudvalget og forvaltning kan selv beslutte omflytninger inden for en bevilling.	ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem bevillinger. Der kan som udgangspunkt ikke foretages omflytning af midler fra overførsler mv. til service og anlæg, idet der gælder særlige regler for overførselsadgangen på området.
Anlæg		Omflytning mellem anlæg og drift skal godkendes af ØU/BR. ØU/BR skal give en særskilt anlægsbevilling til anlægsprojekter.
Finansposter		ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem øvrige bevillinger og finansposter.

Københavns Kommune anvender et nettobevillingsprincip. Tilsvarende er der en høj grad af decentralisering i bevillingsniveauet i kommunen, som skal sikre muligheden for at prioritere inden for de enkelte bevillinger, dog med de bindinger, der følger af kommunens budgetmodel, jf. bevillingsreglerne.

6.2. Forsikringer og arbejdsulykke

Forudsætningerne for forsikringer og arbejdsskadeulykker i Københavns Kommune vil blive fremsendt i forbindelse med skabeloner og retningslinjer for budgetforslag 2019, som udsendes efter den politiske behandling af IC 2019. Udvalgenes budgetforslag skal tage højde for disse forudsætninger i forbindelse med deres budgetlægning.

6.3. Pris- og lønfremskrivningssatser for budgetforslag 2019

I nedenstående er angivet de generelle forudsætninger for budget 2019:

De generelle forudsætninger vedrører:

- Pris- og lønfremskrivning (p/l)
- Satsreguleringsprocent
- Intern rente

Pris- og lønfremskrivning (p/l)

Den indarbejdede pris- og lønfremskrivning i budget 2019 bygger på KL's seneste skøn, som er baseret på det aftalte niveau i aftale om kommunernes økonomi for 2018.

Tabel. Seneste skøn for pris- og lønfremskrivning og satsreguleringsprocent i budget 2019

Budget 2018	Pris	Løn	Sammen- vejet p/l	Anlægs p/l	Satsregu- lering	Regional p/l
Pct.	2,16	2,6	2,5	2,4	2,0	1,6

Satser for fremskrivning for overslagsårene er identiske med fremskrivningen for 2018.

Pris og løn anvendes til at fremskrive serviceudgifterne fra vedtaget budget 2018, mens den sammenvejede p/l anvendes til at fremskrive servicekorrektionerne fra budget 2018. Denne praksis vil blive ændret ved overgangen til Kvantum, hvor hele servicebudgettet fremadrettet vil blive fremskrevet med pris og løn.

Satsreguleringsprocenten skal anvendes ved budgettering af de efterspørgselsstyrede overførsler. Der skal dog ved budgetteringen tages højde for, at visse ydelser er omfattet af reglerne om afdæmpet regulering.

Regionernes p/l (ekskl. medicin) anvendes til at fremskrive udgifterne til kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet.

Proces for ændring af pris- og lønfremskrivningen

Økonomiforvaltningen følger løbende KL's skøn for pris- og lønudviklingen.

Hvis der foretages væsentlige ændringer i pris- og lønskønnet for indeværende år primo 2018, vil Økonomiforvaltningen opgøre konsekvenserne af ændringerne i forbindelse med udsendelsen af rammerne for første budgetbidrag den 19. marts 2018.

Det endelige skøn for pris- og lønudviklingen i 2019 og frem for budget 2019 fastlægges med aftale om kommunernes økonomi for 2019 mellem regeringen og KL, hvorefter Økonomiforvaltningen indarbejder skønnene i udvalgenes budgetrammer.

Intern rente

Den interne rente anvendes bl.a. til at udregne den årlige ydelse på interne lån. Den interne rente i Københavns Kommune fastsættes på baggrund af Økonomi- og Indenrigsministeriets skøn for den 10-årige statsobligation i budgetåret tillagt 1 pct. Finansministeriets nuværende skøn for 2018 er 0,7 pct., hvorfor Københavns Kommunes interne rente fastsættes til 1,7 pct. i 2017.

Vejledning til beregning af afdrag på interne lån kan bestilles hos Center for Økonomi i Økonomiforvaltningen.

6.4. Korrektioner som indgår i udvalgenes budgetbidrag

For at sikre en ens praksis skal udvalgene medtage alle de korrektioner, der er vedtaget af Borgerrepræsentationen til og med den 1. marts 2018 i budgetbidraget.

Herudover vil Børne- og Ungdomsudvalgets, Sundheds- og Omsorgsudvalgets og Socialudvalgets demografiregulering blive indarbejdet på baggrund af beregningerne af demografireguleringen, som foretages i starten af marts. Demografireguleringen forelægges Økonomiudvalget til behandling den 24. april.

Økonomiforvaltningen vil den 19. marts udsende korrigerede budgetrammer, som forvaltningerne skal anvende til at udarbejde budgetbidraget på baggrund af.